

Galiza sairá gañando

Con intelixéncia e ilusión

Ponencias Asemblearias

Ourense, 27 / 28 de Xuño de 1998

27
28

*VIII
Asemblea
Nacional*

Galiza sairá ganando

Apresentación da VIII Asemblea Nacional do BNG

Por Millán Picouto

Compañeiros e compañeiras.

Delegacións das organizacións convidadas do exterior e de Galiza.

Amigos e amigas do BNG:

No nome do Consello Comarcal de Ourense, no nome de todos os militantes de aquí, teño a honra de dar-vos as boas-vindas e de expresar o desexo de que a vosa estadía entre nós vos sexa tan agradábel como foi para nós a elección de Ourense para lugar de celebración da VIII^a Asemblea.

Estes dous días han quedar impresos para ben na memoria de Ourense, memoria rica e antiga. Esta é a cidade das águas cálidas, dedicadas ás ninfas galaico-romanas por Calpúrnia Abana; esta é a cidade da que o templo maior está consagrado a Martiño de Tours, aquel asceta que aborreceu o poder e o xuízo que condenaron a Prisciliano; esta é a cidade para a que se imprimiu en 1494 o primeiro libro na Galiza, en fin, esta é a cidade que na Idade Média ocupaban e alegraban viñas e oliveiras, que exportaba o seu viño a Inglaterra e a Flandes, e que, talvez podendo erixir murallas, erixiu portas, o que tanto foi unha mostra de modéstia como de hospitalidade.

A contribución da cidade de Ourense desde o pasado século á cultura galega ten sido cuantiosa. Aquí escrebeu Xoán António Saco e Arce a primeira gramática galega considerábel; aquí fundou Valentín Lamas Carvajal o xornalismo inteiramente en galego; aquí renaceu por segunda vez a nosa literatura nas prosas de Otero, de Risco e de Cuevillas. O que para o resto de Galiza son páxinas admirábeis, para nós son tamén sensacións moi vividas da nosa existéncia; polas ruas e as prazas do casco histórico parece que ainda vagan connosco as sombras venerábeis dos nosos xénios. Como os

desatinos urbanísticos dos anos 60 non tivesen ocorrido, ainda veríamos en pé máis dun edificio ben fermo que acolleu as conversas vespertinas dalguns destes autores nunha época en que en galego só se podía falar en privado e en baixo, e escreber, de nengun xeito. Seguramente calquer ámbito onde se desenvolve a vida humana é un sistema natural e histórico de equilibrios. Ourense ten un clima extremoso que só se abstén da neve; entre os seus nomes hai un Pórtico do Paraíso e un Pozo do Inferno; a sua historia ten momentos tan axitados como a que máis. A algun bispo os nosos devanceiros irmanniños deixaron-no cair no río Miño para que alí resignase a sua respiración e no século XX tocou-nos a nós viver sucesos como o daquel militar fascista que entrou a disolver a cabalo un baile que acontecia nun segundo piso. Mais intuímos que, apesar de todo, o conxunto é harmonioso. Porque, se Alexandre Bóveda encontrou o seu fin prematuro aquí, tamén disfrutou aquí dos anos centrais da sua vida; se esta cidade perdeu os anos centrais da vida de Eduardo Blanco Amor, pudo asistir aos do seu fin, conserva os seus libros e os manuscritos dos seus libros, e Ourense ha quedar para sempre na imaxinación como o labirinto visionario polo que deambularon os tristes proletarios da sua obra mestra.

Despois de moito empeño, acabamos de recobrar o nome de Ourense con plenitude. Alguén certo dia xuntou-lle o da capital cultural da Grécia clásica. Vaia por Deus! Iso demostra que unha mistura de ironía e de afecto pode criar unha grande hipérbole. Non obstante, polo menos é certo que o río Miño sempre levou tantas ondas ou más que o Cefiso; polo menos é certo que a cidade tamén acaba de recobrar, na costa do Monte Alegre o espazo e as belas construcións xerminais dunha acrópole monumental. Nós temo-la reclamado así; oxalá nos conceda a cidadanía a oportunidade de de trazá-la e realizá-la conforme a soñamos; oxalá chequemos a ve-la ergueita algun dia.

Unha muller no século III liberou a sua nación do Império no Oriente Próximo. Chamou á capital aos mellores arquitectos, artistas, poetas e filósofos do seu tempo; fundou unha Académia que rivalizou coas de Atenas e Alexandria; en fin, engrandeceu a sua cidade con obras, cuxos restos ainda asombran hoxe os soles e as luas do deserto de Síria. O seu programa político formulou-no a mesma Zenobia así: "Sexa a filosofía, a ciencia, a arte, a auténtica expresión da nosa eséncia, xunto aos negócios que sosteñan iso. Do resto que se ocupen os chacais. "Nós temos que facer constar que hai demasiado tempo que de Ourense se veñen ocupando axentes ainda menos cándidos que porcinos. Vós chegastes a este pazo através de ruas flanqueadas por unha morea de obras entre as que algunha razoábel haberá. Un ano antes das eleccións municipais, intenta-se desaforadamente remediar as realizacións dunha vila cercada más venturosa. En tres anos, á beira de xardíns e parques conxelados e minguanantes, e en ausencia doutra gloria, só temos visto brotar algunha glorieta, glorieta que, á parte de obri-

gar-nos a xirar, tamén nos fai lembrar un cero xestionário ou a cima da chistera de don Celidónio. Iso é todo o máis que os que están enfrente de nós teñen dado de si.

E, pensando-o ben, menos mal. Porque xa sabedes que Ourense é ademais a capital que ten cambiada na sua satrapia un individuo mínimo. Criticar ese individuo é doado; nós, que non nos arredamos ante as empresas difíciles, preferimos buscar-lle algun mérito. Así, recoñecemos e declaramos aquí que ese individuo, posuidor dun intelecto vulgar e de ideas nengunhas, se destacou apesar diso como un excelente promotor da miseria.

En verdade, se isto foi antano o berce de Nós, hogano ao seu governo, como ao doutras partes de Galiza e a toda ela, ainda lle faltamos nós. Se é preciso, escollemos pensar que nada fomos e que nada seguimos sendo en comparanza co que estamos para ser. En todo caso, nengun produto exclusivo da fantasia ou do anelo pode compensar no noso espírito unha realidade insuficiente. Pero, para acabarmos, digamo-lo con entusiasmo. Compañeras e compañeiros, delegacións, amigas e amigos; todos nós xuntamo-nos hoxe aquí conscientes de que somos precisamente nós o núcleo resplandecente que por medio do demiúrgo da acción política acabará convertendo por todas partes a Poesía en Verdade!

Ourense, a 27 de Xuño de 1998.

Discurso de Apertura**VIII Asemblea Nacional do BNG****Bautista Alvarez Domínguez**

Compañeiras e compañeiros.

Delegacións convidadas.

Amigos e simpatizantes do BNG.

Por fin Ourense, compañeiros. Por fin Ourense brinda-nos a sua hospitalidade para acoller a celebración desta VIII Asemblea do Bloque Nacionalista Galego. Por méritos propios e non só polo criterio de rotación das nosas citas congresuais por diferentes cidades de Galiza. Como Atenas foi definida nos tempos en que a Xeración Nós sentou as bases de recuperación da identidade do país. Non se trata, visto é, dun simposio cultural, mesmo que a cultura sexa elemento substancial dun movemento político, humanista por orixe e fundamentos teóricos, e liberador dun povo agredido na expresión máis nobre do seu carácter nacional. Se Ourense foi Atenas, ten, asimesmo, tradipción suficiente para erixirse en Covadonga da nosa Reconquista. Otero Pedrayo, Ferro Couselo, Vicente Risco, Florentino Cuevillas e Xaquin Lourenzo (o ainda quente na lembranza Xocas dos amigos), o eterno buscador de pedras que impuxo a sua austerdade na garimosa trivialización do nome familiar), escreberon e baixaron ás raíces do pasado más que por vocación erudita ou veleidade estética, por compromiso patriótico. Aquí, nas riveiras do Miño, que tinxe con pincelada azul a xeografía e a bandeira de Galiza, naceu Alexandre Bóveda, protomártir e figura senlleira do nacionalismo galego. Quizais o Conde de Fenosa lle arrincase ao río a bravura das suas enchentes invernais. Nunca borrará a cor da enseña que envolve as cinzas dos patriotas mortos e que guia os pasos dos patriotas vivos. Non esquezamos, nesta fugaz evocación histórica, unha breve alusión ao Padre Feixón, ourensán nado en Casdemiro, e que xa intuiu dous séculos atrás as causas da nosa marxinación e dependéncia.

Satisfeito o deber das cortesias cos nosos anfitrións, cumpre-me dar os parabéns á nosa militancia. Chegan outras organizacións aos congresos nacionais para reparar

feridas en convocatórias de emerxéncia, para saldar crises sen propósito de emenda, para converter a derrota en botín de oportunistas. Moitas veces, para resolver os fracasos trocando de camisa e non de ideoloxía. Un nome diferente para cada proceso electoral. Así, de sigla en sigla e de fracaso en fracaso, deambulan polo cenáculo político até a sigla final: RIP. Requiescat in pace, e que deixen en paz a Galiza que non produce seda de abondo para vestir tanta mona. Para nós, os militantes do BNG, a Asemblea constitui un reconfortante e merecido repouso. Viñemos traballar e non a corrixir, recollendo en xuño o que outros teñen que deixar para setembro. Ainda lonxe os obxectivos a acadar en quen interpretamos a política con perspectiva de futuro, non traemos a ela fracasos que lamentar nem rivalidades que dirimir. Ben é certo que atravesamos noutras ocasións por momentos críticos. Soubemos repor-nos, iludindo o perigo de precipitar o nacionalismo na marxinización. Foron tempos que o espírito crítico debe asumir e lembrar, para non reincidir en erros xa superados e para manter-nos atentos á permanente hostilidade do sistema. O vertiginoso ascenso electoral producido nos últimos dez anos non ten precedentes no ámbito estatal. Se foi quen de abrirnos as portas que non hai moito estaban fechadas, de trocar en prestixio atitudes despidientes, tamén constatamos que a progresiva irrupción da nosa alternativa activou as alarmas da reacción española. Non hai que temer. Temos na pel as feridas de moitas batallas. Os remos que fixeron travesías en águas procelosas ben poden resistir o reto dos océanos.

Éxitos si, pero efímeros se a maior presenza institucional non se traduce nun incremento e asunción colectiva das teses nacionalistas. Xa en anteriores asembleas tiven ocasión de referir-me á satisfacción de termos culminado o proceso unitario do nacionalismo galego. Tamén nisto resulta singular e modelica a nosa experiencia, fracasada en contextos similares, e vitoriosa nun povo ao que o tópico lle segue atribuíndo mentalidade de minifundio. Minifundista pode ser. Pero sobretodo xeneroso para subordinar matices ideolóxicos a un proxecto compartido. Non sería necesario reincidir se non fose preciso esvair sospeitas de considerar o proceso inacabado. Na época da cibernetica cabe a posibilidade de que alguén elucubre coa existéncia de nacionalismos virtuais. Os que andamos pola vella non podemos acreditar no Internet, e fóra do Bloque, do seu campo magnético de atracción social, onde están os que non compartindo estratéxias concordan na defensa dunha Galiza soberana? Rematada a etapa de engadir más siglas chegou a hora de incorporar más povo, pois sen base popular non existe proxecto de país.

Lin, non sei se en emendas ou nas teses que están a discussión, que "debemos dotar-nos dos instrumentos que permitan acadar os obxectivos políticos". Permitídime a irreveréncia de introducir no discurso inaugural a miña discrepancia. Deducía o filósofo a sua existéncia do feito de pensar. Do avance conseguido deduzo eu a validez

dos instrumentos. Sería arriscado experimentar replantexamentos de tácticas que teñen contrastada a sua virtualidade. Que replantexen eles, os fracasados. Non dubido da intención que subxace no texto que acabo de glosar, interpretando que expresa a vontade de pór os mecanismos a pleno rendimento. E tamén de corrixir aspectos que demoran a consecución dos resultados pretendidos. Lido así, nesta proxección constitutiva, reflicte un criterio compartido por mi e de maneira unánime por toda a militancia.

Pero hai más. Podemos conseguir un aparello organizativo imellorábel. Os rostros máis atractivos para un cartaz eleitoral. O funcionamento sincronizado e acorde nunha perfeita distribución de responsabilidades. Isto é bô, pero sería burocracia improdutiva de non afondarmos na vontade de transformación do país. O movemento que representamos fixo a sua aprendizaxe na clandestinidade, no anonimato, e, nos tempos da represión, mantivo o contacto con Galiza través de vietnamitas. Trabúcanse os que atribuyen os éxitos do Bloque á sua capacidade de trabalho. Cegos para ver máis valor que o valor carimbado na moeda, non acreditan noutra enerxía que non sexa o da matrícula orgánica. Traballamos, visto é, pero non para o inglés. Faiño o presidente Fraga para compracer ao francés e alemán, de viaxe en viaxe cando non vai de pesca ou gastronomías, asegurada a reeleición coa troita que hai uns meses lle deparou primeiras páxinas nos xornais. El, que se irroga atributos de Mesías, será quen de multiplicá-la, igual que na parábola, para manter os labregos que deixa sen as vacas, os mariñeiros sen as redes e os obreiros sen posto de traballo? A mantenza encomenda-nola a nós. A nós, claro está, que somos a esperanza branca de Galiza. Seremo-la, xa o estamos a ser, se á entrega militante engadimos a clarificación e cohesión ideolóxica, a defensa permanente dos principios nacionais, a conexión cos intereses e co profundo sentir do noso povo. Estas son as estrelas coas que podemos aspirar ao mando do exército e nunca cos galóns de brigada de intendéncia.

Modernizar-se? Cantos conceitos se introduciron na palabra! Modernizou-se o lobo para converter-se en can, e a pita do monte fixo-se ave de curral cando deixou de voar e se meteu no galiñeiro. Está de moda. A *liberté, fraternité, égalité* da Revolución Francesa, foi substituída pola produtivididade, competitivididade e modernidade na linguaxe neoliberal. Aceitamo-la, se non implica domesticación, servilismo e renúncia dos principios. Para doma abonda-nos coa que degolou Irmandiños e frustrou a nosa historia. Os carballos que a nobreza utilizou para enforcar vasallos han de servir-nos para construir a nave que nos devolva a liberdade que ela nos furtou. Para subministrar-nos madeira de bo cerne na que cimentar a firmeza do noso compromiso patriótico. Son consciente de que a metáfora sacrifica moitas veces a transparencia da mensaxe á beleza do discurso. Procurarei estremar a claridade. É necesario conquistar máis povo, pero non a custa de perder máis pátria, pois pátria e povo son

o motor do noso ascenso. Eis a base que garante a permanencia do BNG como alternativa de futuro. Eis o fracaso dos que van perdendo o povo porque nunca tiveron unha pátria.

Se cadra é este o momento de incidir nun dos aspectos que centran a discusión das teses congresuais, non sei se por considerá-lo debate inecesario ou hipótese discutíbel. Poñamo-nos de acordo na cuestión de base. E básico é que o Bloque Nacionalista Galego representa un proxecto político estratéxico para conquistar e consolidar a soberanía nacional. Diferentes opcións partidárias aportan a sua colaboración para a consecución deste obxectivo, conscientes de que a fragmentación da loita esteriliza ou invalida a verificación do noso proxecto comun. Non é a Frente unha alianza simplemente conxuntural. Podemos obter o goberno das institucións autonómicas, copar a representación exclusiva de Galiza nas Cortes do Estado, conseguir corporacións nacionalistas na maioria dos concellos. Temos xa concluído o proceso de auto-determinación que os nosos devanceiros encetaron? Andamos-lle próximos, e seria criminal malogralo coa imolación prematura. A confusión xorde cando se converte a conxuntura en estratéxia, cando se fai do procesal o substantivo. Non viñemos ao BNG coa ambición de Sancho Panza, que centraba as ideias na Insula Banatária. A ela chégase primeiro cabalgando a lombos doutros xumentos. Tampouco somos Quixotes, e non coidamos que a opresión de varios séculos vaía rematar co resultado dunhas eleccións. Ignoramos o rumo da historia, por ser o seu curso veleidoso. Do que si estamos seguros é de que, mentres no país alente a esperanza de facer del unha nación soberana, con maior ou menor predicamento en Galiza existirá o Bloque Nacionalista. Por ser unha organización para uso exclusivo de optimistas, por termos fe na nosa Terra, para amolar aos apátridas e desertores, porque nos peta e nos dá a gana, como cantou Celso Emilio.

Apátridas e desertores, aloulados polo desfase nacionalista na época da globalización!. A fastuosidade do globo fronte á filosofía do grelo. Inxénuos cosmopolitas que, instruídos para exercer de comparsas, só utilizan o grelo de comparsa do lacón, ignorando que o modesto produto da horta galega, seguindo o camiño explorado polos nosos emigrantes, conquistou as cociñas de ingleses e suízos. Igual que Marinetti, que prefería a beleza dun coche en movemento á arrogancia das oxivas medievais, sacrifican os valores propios ás chemineas e auto-estradas. Pero derruban chemineas que o nacionalismo se esforza en agrandar e manter en pé. Pero manteñen Galiza amarrada ás corredoiras, demorando a sua incorporación ás modernas autovías. Pero aspiran a facer residéncia de xubilados un país que pola tradición laboriosa e abundancia de recursos ten moito que aportar ao progreso universal. Que lean a Castelao nos afiches literarios que o galeguismo utilizou de reclamo eleitoral no plebiscito do 36. Non len, porque preferen a viaxe sideral nos carros da utopía. Alampados polo mito da

globalización, afellan-se a postulados con menos consisténcia que o globo de Betanzos. Parafraseando a Calderón, os globos soños son. Inchan-se para lustrar a sua cor e rebentá-los. Ainda presentindo que a imaxe poda extrapolarse de forma pexorativa nos meios de comunicación, non resiste a tentación de utilizá-la. Aos globalizadores está-lles a rebentar nas mans e nos miolos a rebelión do grelo. De un a cinco, de cinco a trece, de trece a dazanove, de dazanove ao Governo de Galiza. A vontade democrática vai aprendendo unha linguaxe diferente á que os seus preceptores lle ensinaron. A democracia vai aprendendo a falar galego; a falar galego coma nós.

Non precisa o nacionalismo calificativos para definir-se e identificar-se na sociedade. A boa literatura, afirmaba o meu vello profesor, é a fecunda en substantivos e parca en adxectivos, como na prosa enxoita de Azorín. O adxectivo, na semántica política, solapa frecuentemente unha función descontaminante de ideoloxías. O nacionalismo, ainda aquel que non visa a transformación radical do sistema, é progresista, por espesar un ferrete nos riles da besta imperialista. É de esquerdas, por transferir ao traballo o poder dos monopólios. É democrático, porcanto devolve ao povo os priviléxios que usurpou a aristocracia. Ou é que pode existir nación soberana mantendo intactos os resortes que xeran a sua dependéncia? Ou é que pode existir democracia, progreso e transformación social negando-lles aos povos sometidos o direito elemental á liberdade colectiva? Non caiamos no dilema que nos forza a distinguir entre nacionalismos bos e nacionalismos maos. O racismo, a xenofobia, o militarismo e o chovinismo, son atributos doutra categoría ideolóxica e política. Parece-nos ben que ensalcen a língua de Berceo. Nós tamén. Intentar o desterro do idioma das Cantigas, de Pondal, de Rosalia, é imperialismo. Someter o direito consuetudinario de Galiza á autoridade das Partidas, é imperialismo. Ou levar unha cruz ao Novo Continente, se o símbolo de Cristo se implantou co sacrificio de indíxenas que adoraban unha estrela. Ou romper unha nación en duas partes unidas nunha língua. Non veu Roma á Península á procura de loureiros para nimbar a testa de Virxilio. Mandou as suas centúrias porque había ouro e prata que levar, porque había escravos que facer. Isto, amigos, é imperialismo.

Hai unha semana, os discursos do Partido Popular repicaron outra vez o tópico de sempre. Quer o nacionalismo pór fronteiras, o nacionalismo dun povo obrigado a frانquealas nun triste destino de emigrante? Claro que si. Están suficientemente explícitas nos principios e na praxe política do BNG. Fronteiras á expatriación do excedente económico que fanou o desenvolvemento do país. Fronteiras á invasión que destrui os sinais da nosa identidade cultural. Fronteiras ao desmantelamento dos sectores produtivos. Á explotación, á rapiña, ao militarismo, á discriminación de xéneros, á privatización dos servizos públicos, ao império do caciquismo e da corrupción. Infelizmente, non temos fronteiras abondo para isolar a peste corrosiva da inxustiza. Pero queremos abri-las para

levar a nosa mensaxe solidaria aos gettos que o capitalismo marxinador instalou en Harlam, ás vítimas da represión arxentina, aos nenos da rua do Brasil. Son as nosas más permábeis que as fronteiras que os acólitos de Fraga teñen instaladas no corazón e na cabeza, e que os arreda incluso da Terra que os pariu. Non rexeitamos a participación harmónica no concerto universal, e mesmo estamos dispostos a assumir renúncias sempre que estexan compensadas polas que debemos esixir-lles aos demás. A soberanía que reclamamos non desbota a integración en institucións comuns de ámbito supranacional, pero non aceitamos que a presenza galega se impoña nun plano de subordinación. Velaqui a diferenza que nos alonxa dos que exercen a política con mentalidade de lacaios. Señor Fraga, déixense vostedes de fronteiras e derrubren as que lle impiden esixir para o leite de Galiza o mesmo respeito que merece o aceite de Levante.

Por moito que ladren, o Bloque cabalga. A reacción xacobina levou as mans á cabeza o dazanove de Outubro. O bipartidismo romperá-se tamén en Galiza. Viron a urxencia de modificar un modelo deseñado para a alternancia partidaria non cuestionadora do sistema. Os que nos impuxeron a nós lealdade á Constitución non dubidan en propugnar a sua reforma nun sentido que imposibilite ou restrinxan a hexemonia dos nacionalismos, nun alarde de menosprezo ás regras democráticas, que utilizan como instrumento e non como principio. Van fracasar. Non é nosa a teoría que vincula a consolidación dun rexime de liberdades no Estado Español ao recoñecimiento do carácter plurinacional do mesmo. Tampouco é nova. Por iso moitas veces os ensaios democráticos tiveron o colofón nas ditaduras. Por iso tamén a Constitución lle reserva un lugar de priviléxio á baioneta. Non quero alamar-vos. Acontecimentos recentes imponen-me a seguinte reflexión. Teño a seguridade de que o que vou expresar reflicte o sentir unánime de todos os meus compañeiros de militancia, e tamén o parecer dos que en diferentes países compartillan con nós a loita da liberación. Vai facer un ano que participei no "Mitin das Arengas", que a nosa mocidade celebra cada 25 de Xullo na Praza santiaguesa de Mazarelos. Estaba ainda quente a última vítima abatida pola más selvaxe e cruel irracionalidade. Dixen daquela, e repito agora, que estou disposto a renunciar aos ideais polos que veño loitando desde a miña adolescencia, se para conseguir os lexítimos obxectivos nacionalistas tivese que derramar unha pinga, unha soa pinga de sangue inocente. Esta reflexión resulta oportuna no momento no que a cega reacción visceral volveu substituir ao sentido comun. Pero obriga tamén á procura de vias de solución, estremendo a cordura de todas as partes implicadas no conflito. Non se pode andar de funeral en funeral, repetindo sempre a mesma ladaña de condenas, manejando tópicos que de tan reiterados se están a converter en tráxicas caricaturas. É a paz un ben supremo, polo que paga a pena aboar un alto prezo. Quen non estexa disposto a soltar un can para consegui-la, non a quer nen acredita nela.

A apostar decidida que nós fixemos pola paz manterá-nos en primeira liña na defensa das liberdades democráticas. Non será suficiente a nosa contribución á convivencia, se ao mesmo tempo non se produce o desarme de atitudes inquisitoriais e sacralizadoras do mito unitario do Estado. Lembremos que o fascismo prendeu en España, máis que para desactivar a explosión de ameazas revolucionarias, máis que para emprender a reconquista nostálxica de impérios de ultramar, para evitar o perigo dunha España rota, ainda a custa de sacrificá-la nunha España roxa. Sabemos, xa que logo, señor Aznar, señor Almunia, señor Anguita, señores contortúlios da frivolidade, do lado no que están as ideoloxías e reminiscéncias totalitarias. É imposible que podan lograr a paz os que teñen o corazón balcanizado polo ódio e a cabeza entumecida polo dogma.

Hai que desmitificar a concepción distorsionada das liberdades individuais, pura metafísica se non se ligan ao recoñecimento dos direitos colectivos. Non vou facer nengunha inovación ao que recentemente escrebeu a este respecto nunha revista de análise e interpretación política. Dicia alí que cumplía "pór de manifesto o erro de isolar os direitos individuais dos colectivos, cando no recoñecimento destes está a garantía do exercicio dos primeiros. As constitucións actuais, na maioría dos casos, foron incapaces de suprir as carencias que emanan da Revolución Francesa, incapacidade non allea ao exacerbado individualismo do sistema. A liberdade de expresión deixa de ser, se o marco social condiciona ou restrinxela a sinceridade da mensaxe transmitida". Só engadir a reflexión que oralmente fixen nun debate posterior sobre o tema dos nacionalismos. Refiro-me ao drama do derradeiro dálmata que a principios do presente século coñecía e usaba o idioma que con el se extinguíu no seu país. A mesma lei que lle garantía a maneira de expresar-se estaba-o reclinando na marxinación social, rematando na sua persoa o xenocidio que se iniciara no xenocidio cultural. Menos mal que á Dalmácia ainda lle quedan os canciños que a finura artística de Disney deixou immortalizadas na pantalla. Menos mal que aos galegos ainda nos queda Portugal.

Non por casualidade trouxen a mención ao país irmán. O saúdo, que no principio da miña intervención dirixin ás delegacións convidadas, vades-me permitir que se faga explícito para as organizacións portuguesas representadas nesta asemblea. Á marxe dunha maior ou menor coincidencia ideolóxica, á marxe do degrau de implantación social de cada unha delas, é convicción e compromiso dos nacionalistas galegos restaurar os lazos que a historia aleivosamente nos cortou. Así se reflicte nos textos submetidos a debate. É a vosa a presenza da concordia familiar. Tamén en Galiza floreceu Abril. Que xuntos podamos disfrutar unha eterna primavera!

Se os cimentos os abrimos na rocha firme da profunda solidez e coesión ideolóxica, o noso edificio vai superar a proba das responsabilidades que moi axiña terá que asumir á fronte do goberno do país. Alén de ser alternativa do PP ou do PSOE, o BNG é a disxuntiva entre un povo submetido e un povo comprometido coa sua dignidade. Afirmaba eu durante a pasada campaña eleitoral que, ainda que se malograse a consecución plena dos obxectivos programáticos, constituiría un fito histórico e transcendental a apostar de Galiza por si propia, apostando maioritariamente polo Bloque. O vento bate en popa, compañeiros. Preferimos, non obstante, a travesía en olas encrespadas que a calma que adormeza o navegante no canto suicida das sireas. Unha nación que aspira a ser algo máis que o "Xardin dos Pequeños", é unha nación que parte fracasada se ten que valerse de protélicos para conquistar o que é incapaz de facé-lo por si propia. É a prótese o mal menor dun corpo mutilado, dun organismo en deterioro. Galiza, o cóndor que rexorde das cinzas, dispónose a voar, cairá axiña se ten que remontar con azas emprestadas.

Non podo rematar, queridos compañeiros, desde a miña experiencia de moitos anos de compromiso militante, desde a experiencia de quen erixiu o seu fogar na familia nacionalista, sen dirixir un saúdo esperanzado á nosa mocidade. Que para ela sexa a derradeira referencia neste discurso inaugural. Consta-me a sua clarividencia, o seu rigor, a sua entrega, a sua xenerosidade. Se á xeración á que pertengo lle correspondeu recoller o fecho que a reacción tentou apagar co exilio e co piquete executor, compete-vos a vós, os mozos de Galiza Nova, construir o país sobre as bases que viñemos preparando. Non dubidamos da vosa fidelidade e competencia, amplamente demostrada. A confianza depositada debe completar-se coa formación técnica que permita conducir o proxecto nacionalista ás metas soñadas polos nosos devanceiros.

Viva o Bloque Nacionalista Galego!
Viva Galiza ceibe e popular!

Ourense, 27 de Xuño de 1998.

Documento Político**VIII Asemblea Nacional do BNG**

Xuño 1998

1. A Estratéxia Política do BNG

Despois do avanço eleitoral do nacionalismo galego: o BNG como alternativa de governo e como manifestación da vontade política de autogoverno de Galiza como nación.

Conseguida en 1996 a presenza directa do nacionalismo galego no Parlamento do Estado español, o BNG apresentou-se ás eleccións autonómicas de 1997 co obxectivo de constituir-se como alternativa de goberno. Pretendía situar no centro do debate político a Galiza e ás suas aspiracións e problemas. Con este fin, apresentou un Programa de Governo que contempla obxectivos e accións de goberno referentes a todas as áreas da realidade social galega, fundamentando-se no compromiso de restaurar a democracia institucional e participativa, exercer a dignidade como povo e conquistar o benestar económico e social.

O BNG propuña-se a modificación da relación política das institucións autonómicas co Estado español e coa Unión Europea, pondo en todo caso as institucións da Comunidade Autónoma ao servizo dos intereses sócio-económicos da maioria da povoación galega e do impulso da lingua, da cultura e da identidade nacionais. Afirmaba ao mesmo tempo que a vontade de asumir o Governo Galego debía ser apoiada e complementada pola necesaria organización e práctica política na sociedade e nas institucións básicas, como garante de avanza das alternativas estratégicas do nacionalismo galego.

Sobre esa base política, as eleccións deron lugar a un extraordinario avanza do nacionalismo galego. É certo que non proporcionaron ainda a maioria alternativa procurada, renovando o PP a sua maioria absoluta. Mais as eleccións tiveron xa para o nacionalismo galego un alcance histórico. A votación popular situou ao BNG como

segunda forza. Quebrou-se unhas das pautas do bipartidismo estatalista, de maneira que a bipolarización que se daba entre os partidos estatais, pasou a establecerse entre o PP e o BNG, desprazando o nacionalismo galego progresista ao PSOE, feito que se dá por primeira vez nas eleccións autonómicas en calquer das "nacionalidades históricas" do Estado español. Os resultados do BNG teñen un significado que vai más alá da porcentaxe de votos conseguida, pondo de manifesto unha vontade política de emancipación nacional. Os resultados tiveron un forte impacto no Estado, aparecendo o nacionalismo galego, e con el as aspiracións nacionais galegas, como unha evidencia, até entón ignorada ou minusvalorada. A subida do nacionalismo galego contribuiu a pór en primeiro plano o debate sobre o carácter plurinacional do Estado.

Despois das eleccións autonómicas o BNG sitúa-se, en por si, como alternativa de goberno fronte ao PP, nunha posición que a sociedade galega asume progresivamente. Neste marco político celebra-se a VIII Asemblea do BNG, tendo o propósito de establecer os obxectivos e orientacións básicas da sua acción política nos próximos anos no espazo nacional galego, no Estado español e na Unión Europa. Son estes os espazos, interrelacionados, nos que o BNG levará adiante a sua loita polos seus obxectivos políticos, económicos, sociais e culturais, constituindo o territorio previsíbel do exercicio da soberanía futura de Galiza como nación e da construción dunha sociedade de máis xusta, libre e igualitaria.

A acción política do BNG en Galiza e no Estado

Galiza, o ámbito nacional, é espazo fundamental da acción política do BNG. Galiza constitui o territorio nacional onde conseguir a hexemonia política como fundamento da autodeterminación; a nación onde defender os direitos sociais, económicos e culturais e exercer a cidadanía, a liberdade e a acción solidaria cos demais povos. A asunción do poder político en Galiza é a condición necesaria da sua actuación plena nos espazos peninsular e europeu.

O Estado español é ao mesmo tempo a institución que nega a soberanía que lle pertence ao povo galego e o espazo político no que conquistar a liberdade nacional, hoxe atraves da acción por un Estado plurinacional de tipo confederal, ademais de ser o territorio más próximo, xunto con Portugal, para o establecemento de relacións políticas, económicas e sociais. Con independencia da estratéxia e os obxectivos de soberanía pretendidos para Galiza como nación, as ligazóns existentes entre Galiza e o resto dos povos do Estado e a sua comun participación nunha estrutura institucional autonómica, derivada da Constitución de 1978, configuran o marco da intervención do BNG na política estatal. Polo tanto, a estratéxia do BNG, focada ao recoñecimento da

soberanía nacional de Galiza, necesita da acción no ámbito estatal e, mesmo, peninsular, sustentada na consecución da hexemonia política en Galiza.

Dentro da sua estratéxia política, o BNG debe prestar especial atención ao feito de que co Bierzo, a Seabra e coa zona entre os ríos Eo e Návia, compartimos o idioma, a cultura e unhas fortes relación económicas e sociais.

As relacóns con Portugal teñen para Galiza un carácter singular, constituindo mesmo unha das expresións diferenciais da cuestión nacional galega, afectando aos tres ámbitos territoriais de actuación sinalados e a todos os aspectos da vida política, económica e cultural, á lingua comun e á mesma interrelación populacional.

O BNG ante a Unión Europea e a denominada globalización

As circunstancias deste tempo, coa transnacionalización da economía, o avanzao tecnolóxico, o extraordinario progreso das comunicacións, a formación de oligopólios mundiais, traen consigo unha transformación das condicións da soberanía dos Estados e das aspiracións emancipadoras das nacións sen Estado, con consecuencias ainda incertas e, en todo caso, non predeterminadas. Neste marco, enfrentan-se hoxe no mundo, nunha dialéctica singular, un neoliberalismo ao servizo dos grandes Estados e dos poderes económicos transnacionais, negador da soberanía dos povos, e un proxecto democrático baseado na liberdade e soberanía das nacións, na igualdade e na solidariedade entre os povos e a prol dos direitos individuais e colectivos.

Esta dialéctica produce-se nunha época na que a denominada globalización tende a situar decisións fundamentais de poder político, económico, cultural, mediático, etc., en esferas transnacionais alleas aos poderes democráticos saídos directamente da vontade popular, concentrando-as nas mans de poderes económicos ou Estados hexemónicos, actuando por riba da soberanía tradicional dos Estados modernos. Neste sentido, a ideoloxía neoliberal responde, tanto á xustificación dos intereses económicos transnacionais, pretendendo derrubar todas as barreiras e os espazos económicos para conseguir un espazo mundial aberto á libre actuación do capitalismo, como á consecución de políticas estatais que favorezan esa estatéxia, especialmente privatizando as empresas e servizos públicos, mesmo en campos tan decisivos do estado do benestar como a Sanidade, a Educación ou os sistemas de Seguridade social. A globalización tende a deixar desamparados a miles de millóns de persoas, chegando a expulsá-los do mesmo circuito da explotación económica. A globalización e a ideoloxía neoliberal afectan, así, tanto aos fundamentos do estado do benestar, logrados através de anos de loitas sociais e políticas, e de xeito más xeral á soberanía dos Estados, como tamén

ás nacións sen Estado, como Galiza, que aspiran á soberanía. Así tamén hai que ter en conta que as fronteiras desaparecen para o capital en todas as suas expresións, e pola contra fanse más férreas para a imigración e para as persoas más desfavorecidas social e economicamente. Cada vez hai menos espazo para a solidariedade xa non só económica, social ou mesmo humanitaria, se non para os que padecen persecución política ou relixiosa.

Fronte a esta tendéncia, e por diversas vias, están a desenvolver-se posicóns complexas, que forman parte dun proxecto democrático mundial, tamén presente en Europa. Esta tendéncia aceita e impulsa os aspectos positivos da internacionalización que constituen un resultado do desenvolvemento das forzas produtivas, da comunicación cultural possibilitada polo avanzao científico e da universalización de aspiracións sociais e políticas beneficiosas para toda a humanidade. Defende outro modelo de relación e desenvolvemento, situando en primeiro plano a igualdade entre os povos, unha “redistribución da riqueza por países baseada en modelos económicos autocentrados e tamén unha redistribución da riqueza entre persoas baseada en modelos económicos e sociais más xustos”. Asume a defensa do estado do benestar como logro real ou ainda como aspiración, o respeito ao medio natural, a loita contra o desemprego, a exclusión social e toda dominación política e económica, a crítica ao militarismo, o control democrático de todas as instáncias internacionais, tanto políticas como económicas ou sociais, nas condicións do noso tempo. Nesta corrente universal inscreben-se as posicóns políticas do BNG.

A construción da Unión Europea e, en xeral, as tendéncias á internacionalización, afectan nun duplo sentido ás nacións sen Estado como Galiza que aspiran á autodeterminación e á sua plasmación nun Estado próprio. Por unha banda, modifigan o alcance de contidos centrais da soberanía tradicional, cuestión que afecta aos Estados constituídos e aos obxectivos estratégicos das nacións, desprazando decisións de soberanía á instancias carentes de lexitimación democrática directa ou mesmo de toda lexitimación popular. Mais, por outra parte, na medida en que se produce a apertura das fronteiras e a cesión de competéncias a institucións supraestatais, a loita pola liberalización nacional de Galiza paradoxalmente inscrebe-se nun contexto máis amplio, máis cheo de contradiccións, non sempre controlábeis polo Estado español. En todo caso, e con independencia da forma actual da sua integración no Estado español, estas circunstancias exixen unha acción supraestatal específica de Galiza como nación, como precisan da acción consecuente do BNG.

Nas condicións actuais de internacionalización, a Unión Europea é para Galiza un novo espazo próximo de relación, e territorio político onde a nación galega exerce tamén a sua vontade de autodeterminación. Despois da entrada do Estado español, a

Comunidade Europea constitui un marco de acción inesguellábel para Galiza e, consecuentemente, para o BNG, tanto para defender os intereses sociais e económicos galegos, especialmente agredidos desde 1986, como para conseguir o recoñecimento como nación, e para participar no desenvolvimento dunha sociedade máis xusta e mellor. Por outra parte, os grandes problemas internacionais e das relacóns entre os povos, e a defensa dos intereses económicos, a presenza da cultura e da lingua nacionais, constitúen tamén ámbitos de actuación política do BNG como representante do povo galego e, no seu caso, como responsable do Goberno galego.

2. A Conquista da Hexemonia Política

A práctica política do BNG e o proceso de autodeterminación do povo galego

Despois do avance na presenza social e na representación institucional do BNG desde os primeiros anos da transición, o nacionalismo galego encontra-se hoxe ante duas exixéncias básicas. A primeira consiste no desenvolvemento para os próximos anos da sua proposta política e programática -inscrita principalmente na Ponencia Política da VII Asemblea, no Programa para as Eleccións ás Cortes e, especialmente, no Programa de Governo das Eleccións Autonómicas- co obxectivo de conquistar a hexemonía política en Galiza e o recoñecimento de Galiza como nación nos ámbitos estatal e europeu. A segunda ven dada pola necesidade dunha reflexión colectiva sobre a ligazón existente entre a práctica política, institucional e social levada a cabo con éxito polo BNG, e os seus principios estratégicos constitutivos, reafirmando como tais a autodeterminación, a soberanía e autoorganización de Galiza como nación.

A actual loita política levada a cabo polo BNG na sociedade e nas institucións ten en si propia unha función destinada a transformar a sociedade cara a unha maior liberdade, dignidade, igualdade e benestar, procurando o desenvolvemento económico e social de Galiza e a normalización da súa lingua nacional, estando estritamente ligada teórica e praticamente ao proceso de autodeterminación e á perspectiva da soberanía nacional.

A participación nas institucións, tanto nas autonómicas como nas estatais ou europeas, e as suas accións ou propostas de carácter universal, están orientadas por este duplo carácter da estratéxia nacionalista. Neste sentido, con independéncia de que se poda producir nun momento concreto unha consulta popular específica sobre aspectos que atinxan á soberanía de Galiza, o BNG entende a autodeterminación como un proceso progresivo de conquista de poder político e de parcelas de soberanía.

Na medida en que -dadas as circunstancias do noso tempo e tendo en conta as decisións estratéxicas do BNG- o Bloque Nacionalista Galego actua no marco institucional autonómico, este constitui para o nacionalismo galego o espazo actual no que criar condicóns para a autodeterminación, superando as limitacóns proprias do Estatuto de Autonomía. Nas condicóns nacionais galegas, tanto as de carácter histórico como as proprias do noso tempo, a autodeterminación ten un duplo carácter. Por unha parte, un carácter de proceso de conquista da hexemonía política polo nacionalismo galego, no que a presenza institucional no marco autonómico ten un papel básico. Inscríbe-se neste proceso a conquista da maioria necesaria para asumir o Goberno Galego. Por outra parte, un carácter de rotura democrática co marco constitucional vixente, na medida en que non reconoce a soberanía do povo galego, de tal maneira que nun momento dese proceso, posibelmente en circunstancias de cambio constitucional en todo o Estado español, Galiza poda optar como nación a establecer relacóns soberanas coas nacións do Estado, situación que por si propia traería consigo relacóns doutro nivel no ámbito da Europa comunitaria. Neste contexto, a política interior do BNG contén elementos distintos e relacionados, que se refiren tanto ao seu carácter como organización nacionalista como á súa estratéxia política e programática.

A permanéncia do BNG

Como organización política o BNG ten unha vocación de permanéncia, co obxectivo estratéxico e histórico da autodeterminación, a soberanía e a autoorganización de Galiza como nación. Este obxectivo explica a formulación interna do BNG como unha frente de adscrición individual integrada por persoas e organizacións políticas. O BNG representa aspiracións e intereses populares e ideoloxías liberadoras unidas polo denominador do nacionalismo como expresión política comun. Mais, o propósito de permanéncia unitaria do BNG vai ainda máis alá, tendo a vontade de gobernar unha Galiza xa soberana.

De feito, a práctica política do BNG, sendo a consecuencia da diversidade de propostas políticas internas, tende a reforzar o carácter unitario da organización, manifestando-se ante a sociedade como unha organización nacionalista galega situada obxectivamente no ámbito da esquerda e das forzas progresistas, aberta a todas as persoas e posicións democráticas favorábeis á liberación nacional de Galiza, defensoras dos intereses da sociedade galega e do establecemento de relacóns en pé de igualdade e en beneficio mútuo con todos os povos.

A extensión do enraizamento social do BNG

O BNG representa hoxe especialmente a vontade política de Galiza como nación. Traballa na sociedade galega polo fortalecemento da personalidade de Galiza como nación, dos caracteres materiais, culturais e históricos que a singularizan. Actua para mellorar das condicións de vida colectivas e individuais dos galegos e galegas, sempre desde unha posición aberta aos valores universais de progreso. Procura unha representación política maioritaria para asumir o Governo Galego, así como para representar a nación galega en todas as instancias políticas externas que constitúen na actualidade o seu marco político e institucional.

Para dar conta destas tarefas, especialmente as que se derivarian dunha asunción do Governo Galego, o BNG necesita estender o seu enraizamento social. En función disto, o BNG ten como un obxectivo prioritario incrementar de xeito substancial a presenza no conxunto da sociedade, de maneira que se faga posíbel o logro da hexemonía política pola autodeterminación, e a presenza e a acción social necesaria para sostener e impulsar o seu programa político, facendo fronte ás dificultades obxectivas de levar adiante esta acción no marco de institucións que contan actualmente cun poder político limitado.

O BNG ten que lograr unha maior integración na sociedade, equilibrando e desenvolvendo o seu peso eleitoral cunha forte e estruturada organización entendida como un instrumento de acción e participación.

O BNG proponse o crecemento da militancia organizada, o diálogo constante con todos os sectores sócio-económicos galegos, a ampliación e potenciación das asociacións e plataformas nacionalistas e dos movementos sociais, a participación en foros criados para defender sectores económicos ou reivindicacións concretas de importancia e a realización de campañas de incidencia social referidas a problemáticas incisivas do noso país.

A participación deberá incentivar-se asimesmo mediante unha vida interna máis activa, non rotineira nin burocrática, máis homoxénea e menos localista, máis informada e preparada, cunha concepción do movemento nacionalista como un todo que faga que a militancia se sinta co-participante e co-responsábel das decisións do BNG.

Do mesmo xeito, o BNG, asumindo a problemática e as reivindicacións da sociedade galega na emigración, desenvolverá liñas de actuación política que reforcen a presenza da realidade nacional de Galiza entre ese colectivo e, asemade, contribúan a mellorar a sua situación.

A conquista da maioria nas institucións democráticas. A estratexia parlamentar

A estratexia do BNG para a conquista da maioria democrática está baseada, tanto no fortalecemento da propia organización como na creación das condicións dunha alternativa política ao PP. O BNG conseguiu reunir o nacionalismo político galego, facendo-se así máis capaz para constituir-se como alternativa de goberno. Agora debe constituir-se no centro da creación das condicións políticas necesarias para a consecución da soberanía nacional, procurando mesmo o establecemento de consensos políticos e culturais que permitan o seu desenvolvemento e consolidación. Neste sentido, unha das dificuldades obxectivas coas que se encontra o BNG está provocada polo carácter estatalista e xacobino das outras forzas políticas que contan en Galiza cunha representación política significativa, o que impide a realización de acordos estratéxicos dentro da propia Galiza.

A estratexia do BNG na procura da hexemonía política en Galiza e a sua condición de alternativa de goberno, así como o carácter do Partido Popular, obrigan a unha práctica política de oposición radical ao actual goberno autonómico, que debe ser acompañada por unha atitude de diálogo intenso e abierto con todos os sectores da sociedade galega, sobre a base do Programa de Governo, convertendo-se o BNG no canle das suas xustas aspiracións e reivindicacións.

Actuando sempre como alternativa de goberno, o BNG debe seguir sendo motor e vanguarda do conxunto da oposición fronte ao PP, e lograr acordos tácticos, para mudar a situación política de Galiza. Os posíbeis acordos concuxurais co Governo Galego, en cuestións que supoñan a defensa real dos intereses galegos, faránse en todo caso no ámbito parlamentario e como consecuencia do significado da institución como representación do povo galego.

O Programa de Governo: a defensa dos intereses e aspiracións da sociedade galega

O Programa de Governo apresentado nas eleccións autonómicas de 1997, fundamentoado na defensa dos intereses e aspiracións da sociedade galega, contra as agresións externas e por un proxecto de futuro, constitui un elemento básico da sua acción na procura da hexemonía política. O Programa será desenvolvido e arrequecido recollendo a experiencia das posicións programáticas do nacionalismo galego e as aspiracións de amplos sectores da sociedade galega. Fortalecerá-se así a introdución social e a capacidade de goberno do BNG, estendendo ao tempo o diálogo coa sociedade que debe caracterizar á acción política do nacionalismo galego.

O Programa de Governo ten en conta as competéncias con que contan actualmente o Parlamento e o Governo, utilizando nun sentido amplo os meios legais, políticos e económicos dos que hoxe disponen as institucións autonómicas. Ao mesmo tempo, reflicte aspiracións e reivindicacións referidas a cuestións programáticas, cuxa resolución depende de competéncias emprazadas neste momento nas institucións estatais ou da Unión Europea, de maneira que só un Governo Galego do BNG asumiría responsabelmente a función representativa que lle corresponde en defensa dos intereses galegos.

O Programa responde á construcción de Galiza como nación política autogobernada e como nación de cidadáns e cidadás libres, fundamentada nos direitos humanos, democráticos e sociais, na asunción das aspiracións progresistas universais. O BNG contrae o compromiso de restaurar a democracia, hoxe gravemente deteriorada polo domínio do PP. Restaurar a democracia representativa no Parlamento de Galiza, nas Deputacións provinciais, entramentres non desaparezan, e nos Concellos, e impulsar a democracia participativa através dos movementos sociais e das asociacións cidadás. O BNG afirma a necesidade de exercermos a dignidade como povo, para sermos cidadáns galegos e cidadás galegas libres e non súbditos e súbditas do Estado español e dos seus representantes locais. Por fin, o Programa de Governo está dirixido á conquista do benestar económico e social, sabendo que só a correcta distribución social do produto permite o benestar económico da sociedade, e que non existe benestar económico, se non se traduce en benestar social e cultural.

Os meios de comunicación na emancipación nacional

A construcción nacional de Galiza precisa de institucións sociais e culturais que comparten a perspectiva do autogoverno nacional, necesidade que se fai especialmente acuñante no referente aos meios de comunicación. O BNG naturalmente é o primeiro defensor da independencia dos meios de comunicación e do exercicio desde os mesmos da liberdade de expresión. Mais sería inxénuo non recoñecer que os meios de comunicación galegos, como todos os do Estado, se institucionalizaron desde o século XIX a partir dunha realidade e unha ideoloxía estatal uniformista e assimilista, ignorando ou subordinando a cuestión nacional galega, o uso normal da lingua galega e, mesmo, as aspiracións e reivindicacións económicas e socias de Galiza. Os mesmos meios de comunicación hoxe existentes terían outra fasquia política e lingüística de Galiza de ter contado modernamente con soberanía nacional, de igual xeito que non se pode imaginar o desenvolvemento futuro do autogoverno nacional sen o concurso e o apoio dos meios de comunicación galegos como mínimo na medida en que a aspiración ao autogoverno é apoiada pola sociedade galega. Consecuentemente, constitui unha evidencia insoslaíbel que no momento, que podería estar relativamente próximo, en que o nacionalismo

galego asuma o Governo Galego, poñendo en marcha o seu Programa, precisa dunha calor social e cultural de difícil materialización, se está obstaculizado desde posicóns mediáticas entrincheiradas sistematicamente en contra dun auténtico autogoverno nacional. A acción política destinada a conseguir este marco social constitui unha das prioridades do BNG.

Neste sentido, a política do nacionalismo galego, terá un duplo carácter. No referente aos meios de comunicación audiovisuais, e en xeral pertencentes ao campo das telecomunicacións, o BNG aspira a que se desenvolvan en Galiza en toda a sua dimensión e complexidade moderna assumindo o uso normal da lingua galega. Dado o estado da cuestión nacional e a dimensión populacional de Galiza, este obxectivo precisa do desenvolvemento e potenciación dos meios de comunicación públicos existentes, e do fomento das rádios e televisións municipais e mancomunadas, así como de meios privados que asuman a realidade social e nacional de Galiza. No referente aos meios de comunicación escritos tradicionais, o BNG apoiará toda iniciativa empresarial dirixida á publicación de xornais de información xeral escritos integralmente en galego, tanto polas empresas existentes como por outras que se crean con este obxectivo, ao mesmo tempo que levará adiante unha acción política -de responsabilidade nacional, de convencimento e de superación de preconceitos históricos, demostrativa de conveniencia económica, etc.- dirixida á asunción plena da cultura do autogoverno e da lingua galega polos meios de comunicación.

O BNG considera urgente demandar que os sinais da Televisión portuguesa podan ser recepcionados na Galiza, así como impulsar acordos de cooperación audiovisual, con intercambios de programas e información, entre as televisións do mundo de lingua oficial galego-portuguesa.

Finalmente, o incentivo á realización de versóns galegas de filmes estranxeiros, quer dobrados, quer lexendados, para a emisión nos cinemas do país, debe ser complemento dunha necesaria política de impulso da cinematografía autóctona, hoxe praticamente esmorecida.

A estruturación política e territorial interna. Os concellos e as eleccións municipais

Para lograr a hexemonia política resulta básico o enraizamento local do BNG e a sua expansión e consolidación en todo o territorio, de forma específica através das institucións municipais. A estruturación da administración territorial de Galiza constitui un obxectivo prioritario para o nacionalismo. Considerando a necesidade da extensión da presenza territorial do nacionalismo galego e a consecución da hexemonia política -tanto social como institucional- por parte do nacionalismo galego, o BNG apresentará-se ás eleccións municipais cos seguintes obxectivos:

- . A presentación de candidaturas en todos os municipios de Galiza.
- . A consolidación das actuais alcaldías e a ampliación do número de concellos nos que o BNG governe con maioria absoluta ou como força maioritaria dentro dunha coalición de governo.
- . A consecución do governo nas grandes cidades galegas.
- . A verificación destes obxectivos, confirmando o ascenso das eleccións autonómicas, afianzaria o BNG como segunda força política e alternativa ao governo, e garantía unha base sólida para a asunción do Governo Galego, avanzando no camiño da autodeterminación.
- . O Programa para o Governo dos Concellos do BNG recollerá as propostas de política xeral a respecto das diversas árees proprias do traballo municipal. O Programa integrará a posición estratégica do nacionalismo galego en relación coa integración dos concellos no proceso político de emancipación da nación galega:
 - . Os concellos, xunto coa comarca e a parróquia, constituen estruturas básicas da vertebración da organización político-administrativa do territorio galego. Daquela, os concellos e as comarcas asumirán parte das competencias hoxe desenvolvidas polas deputacións, tras a sua desaparición.
 - . Os concellos deben dinamizar a recuperación da conciencia da identidade nacional, o uso do galego en todas as actividades sociais, a difusión e posta en valor da cultura galega, o coñecimento da historia de Galiza.
 - . Os concellos deben constituirse en axentes fundamentais no proceso de democratización da nosa sociedade, desenvolvendo unha política na que primen a transparéncia e a equidade, afortalecendo ao mesmo tempo os niveis básicos da organización social e a participación popular nas decisións políticas.
 - . Os concellos teñen que incidir na promoción económica e na loita contra o desemprego e proporcionar a infraestrutura básica e os servizos que propície o benestar social.
 - . Unha xestión municipal baseada na máxima eficácia e rendibilización dos recursos existentes debe ser un compromiso ineludíbel da política dos concellos gobernados polo BNG.

3. A Estratéxia por un Estado Plurinacional

O avanzo institucional e político cara a un Estado plurinacional

A institucionalización do Estado das Autonomías foi, como fórmula de compromiso, en certa medida, o resultado da masa crítica acadada polos movementos nacionallistas á altura da transición. Porén, o desenvolvemento do modelo constitucional, a través da xeneralización dos Estatutos de Autonomía e a progresiva homoxeneización competencial dos mesmos formou parte dunha estratéxia das forzas estatais para desvirtuaren o autogoberno das nacións sen Estado e reforzaren os instrumentos institucionais, políticos, culturais e económicos do poder central.

Nestas circunstancias, conseguido un Estatuto de Autonomía, o BNG utilizará as competencias apartir dunha interpretación estensiva das mesmas, sempre a favor da emancipación nacional, e así o fará no momento de asumir o Governo Galego, como o fai actualmente no seu labor de oposición e de alternativa de governo.

Mais, alén disto, a estratéxia política do BNG está hoxe dirixida á constitución dun Estado plurinacional -compartindo a soberanía que é propia da nación galega- vertebrado apartir dos proxectos de emancipación nacional que se formulan desde a propia Galiza, Catalunya e Esukadi. Esta estratéxia responde ás condicións do noso tempo na loita pola autodeterminación e recolle unha reivindicación histórica do nacionalismo galego. Así o manifestaba tamén Castelao, reclamando despois da guerra e agardando a caída da Ditadura un pacto federal entre as catro nacións do Estado, nunha tradición política que continuou o nacionalismo galego na transición política dos anos setenta. Nun horizonte temporal previsíbel, a estratéxia do BNG para contribuir ao logro do Estado plurinacional resulta da combinación de distintas reivindicacións e accións políticas que, tendo cada unha a sua virtualidade e individualidade, se integran no proceso de autodeterminación:

O recoñecimento de Galiza como nación

O recoñecimento de Galiza como nación -así como das outras nacións do Estado- é a condición prévia e necesaria para plasmar constitucionalmente o carácter plurinacional dos mesmo. O logro da hexemonia política en Galiza do nacionalismo galego é, á súa vez, a condición -e ainda así non proporciona unha garantía immediada asunción desta realidade polas forzas políticas e institucionais estatais.

O esforzo pola consecución de competencias que afectan directamente á nación

A competencia plena e exclusiva na lexislación sobre a língua galega.

O recoñecimento da presenza internacional como nación, con efectos institucionais nas cuestións referentes á identidade e a intereseis vitais de Galiza.

A transformación do Senado segundo os seguintes principios:

- a) A sua definición como Cámara de representación das nacións e das rexións.
- b) O recoñecimento á representación das nacionalidades constitucionais dun rango competencial específico en relación coa aplicación de determinadas normas legais no seu territorio.
- c) O establecemento do territorio das Comunidades Autónomas como circunscripción eleitoral, e celebración das eleccións ao Senado en coincidencia coas eleccións autonómicas respeitivas.
- d) A eliminación da actual subordinación da Cámara Alta en relación co Congreso, definindo consecuentemente as suas funcións parlamentares, tanto lexislativas como non lexislativas de control ou impulso da acción do Governo estatal.
- e) O direito ao uso en pé de igualdade de todas as lenguas oficiais.

O nomeamento polo Parlamento de Galiza, dunha representación específica entre os maxistrados do Tribunal Constitucional do Estado.

A ampliación das competencias xurídicas, dando-lle unha función adecuada ao Tribunal Superior de Xustiza de Galiza e criando un Consello Galego do Poder Xudicial.

A creación dunha policía propia con competencias plenas

A competencia plena na Administración Local, con capacidade para estruturar todos os ámbitos da mesma, incluída a modificación dos ámbitos provinciais e a supresión das Deputacións.

O establecemento dun sistema de financiamento que asegure a autonomía e a suficiencia financeiras de Galiza, instrumentado en duas etapas:

- a) Nunha perspectiva imediata mediante a cesión dun conxunto de tributos con capacidade normativa unida, entre outras medidas de semellante finalidade, a cambios legais que garantan a tributación en Galiza dos actos impositivos e ren das xeradas na Comunidade Autónoma, o incremento substancial do Fundo

de Compensación Interterritorial e a modificación e mellora do financiamento sanitario.

- b) Nunha perspectiva a medio prazo mediante o sistema de concerto, tomando-o como unha base de partida congruente coa soberanía política reivindicada.

A competencia exclusiva nos recursos naturais propios.

A consecución de competencias plenas e exclusivas en matéria de lexislación laboral e de seguridade social.

A competencia exclusiva na xestión dos recursos en matéria de telecomunicacións.

A ampliación de competencias

A eliminación das cláusulas restritivas das competencias estatutárias exclusivas nos termos do Estatuto de Autonomía: organizacións das suas institucións de autogoberno; organización e rexime xurídico das comarcas; ordenamento do territorio, vias férreas e estradas; aproveitamentos hidráulicos; fomento da planificación da actividade económica en Galiza; industria; agricultura, gandaría e montes; comercio; Caixas de Aforro, etc., así como das competencias plenas no ensino, na sanidade; etc.

A transferéncia de competencias através do artigo 150.2 da Constitución Española: desenvolvemento lexistivo en ordenamento do crédito, banca e seguros; execución e a información na elaboración de tratados e convénios internacionais; protección de ecosistemas; portos de interese xeral; ordenamento do sector pesqueiro; transportes marítimos, costas e plataforma continental; etc.

A asunción plena da administración no territorio galego das competencias estatais executivas.

A práctica política do BNG no Estado

O traballo político dentro de Galiza está relacionado co necesario no Estado, tanto na situación institucional actual como na reivindicación e na acción por un Estado plurinacional. Este traballo precisa de alianzas políticas -segundo as coincidencias estratégicas, as circunstancias e a conxuntura- tanto coas forzas políticas nacionalistas que governan nas nacións do Estado, como coas de carácter de esquerda e progresista, sabendo que estas relacións se producirán nun marco de inevitábeis contradicións a resolver na práctica concreta.

O proceso de creación das condicións da autodeterminación exixe unha práctica política estatal que abranxe distintos elementos e obxectivos:

Lograda a presenza política de Galiza nas Cortes, a consecución de grupo parlamentar próprio como instrumento necesario para unha incidencia maior e unha mellor defensa dos intereses de Galiza no Estado.

A procura de alianzas para os obxectivos programáticos do BNG, no sentido da autodeterminación e na defensa dos intereses económicos e sociais de Galiza e do estado do benestar.

O establecemento de alianzas ou perspectivas de traballo conxunto, sempre desde a inequívoca conservación da independencia do BNG, coas forzas nacionalistas das nacións sen Estado, especialmente Catalunya e Euskadi, na perspectiva do Estado plurinacional.

As accións programáticas do BNG na política estatal

As accións programáticas do BNG no Estado responderán ao desenvolvemento do Programa das Eleccións ás Cortes de 1996, tendo en conta o lugar conquistado en Galiza nas eleccións autonómicas de 1997. O Programa eleitoral está orientado por diversas liñas mestras dirixidas a: "a) reivindicar o direito de Galiza a producir en sectores básicos da nosa economía fronte ás políticas de empobrecimento e subsidio, e ao seu desenvolvemento harmonico como realidade diferenciada; b) orientar a evolución do Estado Español cara a estruturas más democráticas, en todos os ámbitos e, nomeadamente, canto a recoñecer de direito e de facto o seu carácter plurinacional; c) impulsar na política europea e mundial o desenvolvemento harmonioso, a cooperación e a igualdade entre os povos". Na perspectiva da autodeterminación, as accións programáticas do BNG no Estado dirixen-se ao logro da xustiza social e de políticas de igualdade, á conquista e ao exercicio dos dereitos das mulleres, á defensa do medio ambiente, á defensa dos dereitos democráticos e sociais.

Caso do Governo Galego nuclearse arredor do nacionalismo galego, o traballo do BNG nas Cortes complementará a sua acción nas suas reclamacións e incidencia política fronte ao Governo Central.

O BNG considera a presenza política no Congreso dos Deputados, proximamente no Senado, un instrumento vital para combatir a marxinación estrutural de Galiza, demostrar a necesidade do nacionalismo fronte ás forzas estatais, para a existencia política de Galiza, e para dificultar a negación e ocultación informativa do noso país.

4. Galiza como nación en Europa

O BNG ante a Unión Europea

Na sua VII Asemblea Nacional, celebrada en Ferrol, o BNG, manifestando unha posición coincidente coa doutras forzas políticas europeas, avogou por "*unha Europa onde desaparezan as estruturas militares, onde os povos e o direito de autodeterminación sexan o alicerce da nova construcción. Unha Europa participativa, plenamente democrática, baseada na integración e non na exclusión, como conxunto e suma das identidades nacionais e do respeito á pluralidade económica, cultural e lingüística. Unha Europa dotada de mecanismos e garantías de participación política, baseada na paz, na defensa do medio e no direito ao traballo, que comece no Urais e remate no Finisterre*". Asumía-se en consecuencia o reto de "conseguir esas voces que, no marco do Parlamento europeu, son tan necesarias para defender" a Europa dos povos e "os dereitos de Galiza como nación".

O BNG sintetizaba así as suas posiciones sobre a Unión Europea que, desde a entrada do Estado español na Comunidade Europea en 1986, respondían a unha proposta política global contraria a unha Europa dos Estados e dos intereses económicos dominantes, que se construía sen contar coa participación democrática directa dos povos, negaba a Galiza como nación, agredia, co concurso dos poderes do Estado español, a actividades fundamentais da economía galega, como a construcción naval, a pesca, a producción láctea, e marxinaba ao territorio galego no referente ás grandes vías de comunicación.

As posiciones do BNG sobre as vias de construcción da Unión Europea fixeronse explícitas nas campañas realizadas en defensa dos sectores produtivos galegos e, moi especialmente, fronte ao Tratado de Maastricht. Para o BNG o Tratado respondía á política do capital transnacional, actuando como un poder supraestatal, que ditaba unha política económica antisocial e contraria ao desenvolvemento económico autocentrado dos povos europeus, con efectos negativos directos sobre a economía galega. O Tratado de Maastricht abondaba no défice democrático das institucións europeas e instituía unha unión económica e monetaria que, pretendendo a converxencia macroeconómica dos Estados, deu lugar a unha fúria ideolóxica e práctica contraria ao estado do benestar, ao abandono de investimentos en infraestruras básicas e a unha privatización cega das empresas públicas, política que foi duramente aplicada polos Gobernos do Estado español e que afectaron negativamente a Galiza.

As posicóns críticas do BNG cadraban con outras diversas que en toda Europa subliñaban, por unha parte, o carácter non democrático das institucións da Comunidade Europea e, por outra, reivindicaban unha política económica e social defensora das conquistas sociais e do estado do benestar, reivindicando especialmente unha política expresa e firme contra a precariedade laboral e o desemprego que en toda Europa atinxerá dezaoito millóns de persoas, o 11% da povoación activa, porcentaxe que en Galiza se eleva ao 19%.

A posta en marcha da unión económica e monetaria e, dentro dela, a moeda moeda única, acentúa o alonxamento político e físico das institucións desde as que se tomarán decisións que afectan ao conxunto da vida económica e social dos Estados e nacións europeas, sen que esa distancia sexa compensada por novas institucións de procedencia inequivocamente democrática. O próprio Estado español pode ficar subrepresentado na composición do Banco Central Europeu a establecer en Frankfurt.

Mantendo as posicóns críticas expresadas e, sobretodo, reivindicando a presenza en Europa como nación e a defensa dos sectores produtivos galegos, hoxe o BNG observa o renacemento de signos políticos e sociais, de distinto carácter, que van na dirección como mínimo non coincidente coa ideoloxía neoliberal que inspirou a política económica inscrita no Tratado de Maastricht. Un cambio politicamente visíbel na sociedade, que reaciona en defensa do estado do benestar e provoca cambios de gobernos en varios Estados europeus, parecen anunciar un desexo de modificación na política social da Unión Europea.

A acción do nacionalismo galego na Unión Europea

A presenza de Galiza como nación

Neste marco, a presenza do BNG nas institucións europeas é tanto más necesaria canto que nelas está especialmente dificultada a representación das nacións sen Estado, por seren ainda os Estados os únicos actores políticos realmente recoñecidos. Na sua estrutura actual na Unión Europea non poden estar presentes como tales nacións sen Estado como Galiza, Catalunya, Euskadi, Escócia, Gales, Flandes e outros países con carácter nacional e competencias políticas autonómicas ou federais. Mais é posíbel unha estratéxia comun destinada ao seu recoñecimento como nacións e, en particular, a conseguir a sua presenza e participación nas decisións que afectan ás suas competencias de autogoberno e aos seus intereses específicos.

Neste sentido, o BNG non considera como un organismo adecuado para a participación das nacións sen Estado o Comité das Rexións aprobado no Tratado de Maastricht, por non lle ter sido outorgado máis que un limitado carácter consultivo, non tendo os seus ditames nengun carácter vinculante para o Consello Europeu ou a Comisión da Comunidade Europea. O Comité das Rexións está, por outra parte, formado por entidades territoriais heteroxéneas, as más delas sen carácter político: rexións, grupos de condados, provincias e entes puramente locais, xunto con algunas nacións sen Estado non recoñecidas ali máis que como entidades administrativas rexionais.

De todas formas, tendo en conta que a Unión Europea é unha realidade ineludible, o BNG, tal como o practica no Estado español, está obrigado a estar presente nas institucións europeas representativas e a utilizar todas as vias, quer directas, quer hoxe através do Estado español, que permitan defender as aspiracións e os intereses do povo galego, tanto no campo político como no económico ou no lingüístico e cultural.

A aplicación en Galiza dos Fundos Estruturais e de Coesión

Na política económica e social é preciso reivindicar firmemente a xestión integrada dos Fundos Estruturais e do Fondo de Coesión que correspondan a Galiza. No Fondo de Desenvolvemento Rexional (FEDER), Galiza debe contar con todos os recursos para o investimento en infraestruras e actividades produtivas que, entrando no Estado español, sexan destinados ás CCAA do Obxectivo nº 1, na proporción da población galega en relación con tais comunidades. Igual criterio defende-se en relación co Fondo Social Europeu (FSE), tendo en conta que Galiza está hoxe situada entre os países de maior nivel de desemprego en toda Europa. No Fondo de Orientación e Garantía Agraria (FEOGA), Galiza debe situar-se como mínimo no nível dos de fondos recibidos polos países do centro de Europa através do FEOGA. O BNG reclama para Galiza a xestión exclusiva dos recursos que lle corresponden do Instrumento Financeiro de Orientación da Pesca (IFOP). Galiza debe receber e xestionar recursos estatais do Fondo de Coesión na porcentaxe que lle corresponden no FEDER.

A defensa dos sectores produtivos galegos

A política europea do BNG, praticada desde todos os seus ámbitos de actuación, tanto desde Galiza como desde o Estado e proximamente, como espera, desde o Parlamento europeu ten como un dos seus aspectos prioritarios a defensa dos sectores produtivos galegos, na consciéncia de que esa defensa, debendo utilizar todos os resorces institucionais e sociais precisos, se fará propriamente desde unha posición nacional, estando o Estado español disposto a vender os intereses galegos por outros que condi-

cionan maiormente a sua política interna ou exterior ou que forma parte da cultura española dominante.

O BNG continuará na sua política europea coa defensa dos sectores produtivos galegos, nos termos en que esta política está presente no Programa de Governo das Eleccións autonómicas, afectando especialmente a: a reforma da Política Agraria Comun (PAC), que hoxe beneficia através do FEOGA ás grandes explotacións agrarias, recebendo o 20% das explotacións, precisamente as de maior dimensión, o 80% do orzamento agrario comunitario, de maneira que Galiza recibe oito veces menos por ocupado agrario que a media española e dez menos que a media comunitaria; a ampliación da cuota láctea que corresponde a Galiza até atinxir o nivel medio de produción europeu; a presenza directa galega nas negociacións da UE con terceiros países que afecten á pesca galega; a reclamación de medidas de recuperación da capacidade pesqueira galega nas águas comunitárias inscritas nun Plano Galego de Pesca de Altura; a plena recuperación da capacidade de construcción de buques dos estaleiros galegos, ...

A integración de Galiza en todas as redes de comunicación europeas

Tal como se trata no Programa de Governo, o BNG defenderá en Europa a integración de Galiza en todos os programas europeus de construcción e desenvolvimento de redes e sistemas de comunicación modernos: autoestradas, camiño de ferro, aeroportos, portos e telecomunicacións.

A política de defensa do estado do benestar e dos direitos democráticos e sociais

A politica sobre direitos democráticos e socias, direitos humanos, igualdade do home e da muller ou meio ambiente, serán tratadas polo BNG na Unión Europea coa conciencia de que na acción política correspondente interveñen progresivamente ámbitos de decisión europeus. Como organización nacionalista situada no campo das forzas progresistas, o BNG defenderá unha acción destinada a:

- Defender e ampliar as conquistas do estado do benestar, especialmente no referente á educación e á sanidade públicas, o sistema de seguridade social e a protección social e económica dos desempregados e desempregadas, así como a mellora das condicións laborais e o respeito polos direitos sindicais.

- Promover que desde os poderes públicos se garanta o direito ao acceso á cultura e á información en igualdade de condicións, asegurando a creación e sostimento dos mecanismos precisos.

- Combater o desemprego con medidas activas de desenvolvemento económico e a conseguinte creación de postos de traballo. No marco desta política, defendemos a redución da xornada laboral, única forma de que non conlleve perigos de precarización.

- Conquistar e exercer os direitos das mulleres. Combater activamente as discriminacións contra as mulleres e todas as modalidades de sexismo. Impulsar na práctica as políticas igualitarias e políticas de acción positiva. Defender unha política activa mundial contra a explotación e discriminación das mulleres.

- Impulsar unha política destinada a resolver os problemas específicos da mocidade, especialmente o desemprego e a precariedade laboral.

Potenciar as políticas de tolerancia, igualdade e concienciación social fronte ás discriminacións raciais, étnicas, ideolóxicas, relixiosas ou por mor da orientación sexual.

- Promover os valores anti-militaristas cuestionando a existencia de institucións militares como a OTAN e a UEO. Impulsando a negociación diplomática como forma resolutória dos conflitos internacionais. Despenalización da insubmisión.

- Favorecer a integración dos imigrantes. Defensa do direito de asilo. A defensa dos direitos humanos e a igualdade entre todos os povos.

- Praticar unha política real de defensa do medio ambiente

A língua galega na Unión Europea

Máis de cincuenta millóns de cidadás e cidadáns da actual Unión Europea son locutores de línguas non estatais, non oficiais (a cifra non debería surprender cando sabemos que máis do 40% do total da población do Estado español ten como língua "própria" unha língua diferente do español, idioma oficial do Estado). Como é sabido, recoñecidas como línguas oficiais da Unión Europea son unicamente as línguas oficiais dos Estados membros, en coeréncia coa mesma composición anti-democrática da Unión, que recoñece Estados e non povos nem nacións formantes. Dentro do arsenal conceptual e terminolóxico más repetido nos textos comunitarios figura o recoñecemento do valor da pluralidade e da diversidade lingüístico-cultural. Tal recoñecimento cobra, a cada paso máis, un valor compensatorio e de coartada paralisadora, porque non se traduce en iniciativas políticas que o poñan en práctica e permitan a efectiva normalización das línguas europeas que a necesitan, por, historicamente, se teren visto reducidas a línguas "inferiores", debido, precisamente, ao papel invasivo e dominante das línguas oficiais dos Estados.

Desde o BNG recordamos que a democracia en materia lingüística é unha impostura se non se aposta decididamente polo recoñecimento, como línguas nacionais plenas, do galego, na Galiza, e do resto de línguas nacionais europeas. Lembramos que se deben cumplir as orientacións contidas na chamada "Carta Europea de Línguas Rexionais e Minoritárias" na dirección favorábel á sua normalización e usos. Proclamamos, máis unha vez, que o galego e o portugués forman parte do mesmo sistema lingüístico e, portanto, o galego escrito e oral podería ser usado xa en calquer instáncia europea. Defendemos, enfin, que a cultura veiculada en calquer língua nacional europea debe gozar das mesmas facilidades de producción, expansión, difusión e publicidade de que gozan as culturas asociadas ás línguas oficiais dos Estados, se se pretende de que "Europa" ofereza unha cultura plural e respeitosa coa sua diversidade nacional e histórica.

A democratización das institucións executivas e lexislativas europeas

O BNG traballará ante e nas institucións europeas defendendo a sua estruturación a partir dunha representación nacional e non estatal, tendo un carácter directamente democrático e plural.

Neste marco, o Parlamento Europeu debe contar con capacidade de control e impulso en relación co Consello Europeu e a Comisión da Comunidade Europea, e con capacidade lexislativa, respeitando as competencias dos Parlamentos nacionais.

O BNG defende a presenza de Galiza como nación en todas as institucións europeas, moi particularmente no referente a cuestións que afectan a intereses galegos específicos.

O BNG reclama a constitución de Galiza como circunscripción nas eleccións europeas.

As institucións europeas e os países excluídos do mundo subdesenvolvido

De acordo coa súa posición sobre a política internacional e a respecto dos países excluídos e das economías marxinadas do mundo subdesenvolvido, o BNG asume como unha prioridade na súa acción desde as institucións da Unión Europea, a defensa dunha política baseada na soberanía dos povos e contraria á marxinación, a hierarquización desigual e agresiva e o imperialismo, o desenvolvemento dos sectores produtivos autóctonos, un comércio internacional fundamentado en xustas relacións de intercambio, o combate da pobreza e a redistribución da riqueza, o favorecemento de sistemas internos de goberno con alternativas sociais igualitárias e xustas.

A presentación do BNG ás Eleccións europeas

A estratéxia do BNG, querendo asumir a representación de Galiza en todos os ámbitos exteriores, e moi especialmente en Europa, e defendendo o carácter de Galiza como nación europea, aconsella apresentar unha candidatura propia nas Eleccións europeas de 1999. Esta decisión sería coerente coa liña política seguida até hoxe e contribuiría a impulsar as candidaturas do BNG nos restantes procesos eleitorais, constituindo un signo da diferenza nacional do BNG. Esta posición fundamenta-se tamén na razoábel constatación dunha realidade eleitoral capaz de fornecer este logro para o nacionalismo galego. En todo caso, o Consello Nacional do BNG, tendo en conta as circunstancias políticas do momento, formalizará a súa oferta eleitoral ao povo galego.

5. Galiza e Portugal. As relacións con Portugal como diferenza nacional galega

A pertenza comun á Unión Europea está a producir un achegamento -principalmente económico- entre Galiza e Portugal tan rápido como acorde coa proximidade humana e histórica entre os dous países. Pero unha relación más funda, que afecte de xeito substancial ás relacións políticas e culturais está ainda evitada pola permanencia das estruturas, dos hábitos e das ideoloxías xustificativas dos dous Estados peninsulares, cuxa fronteira dividiu á Gallaecia histórica independente.

A fronteira política entre os dous Estados foi unha das causas determinantes da marxinación política, lingüística, económica e mesmo xeográfica de Galiza. Nos séculos XIX e XX, a procura dun reencontro con Portugal constituiu un signo distintivo do Galeguismo. Desde Murguia, ao Manifesto das Irmandades da Fala na Asemblea de Lugo de 1918 e ao Partido Galeguista, a historia do nacionalismo galego está inzada de manifestacións a favor dun determinado reencontro cultural e político con Portugal. Nos tempos da Segunda República e da posguerra, Castelao, como principal dirixente do nacionalismo galego, nega a existéncia dunha "*nación hispanola, única e indivisibel*" da que falaban mesmo os republicanos que tamén se enfrentaban ao franquismo, e loita polo recoñecimento de catro nacións, para el: Catalunya, Euskadi, Galiza e Castela, que poderían, así, formar unha Confederación con Portugal.

A aspiración a manter relacións nacionais con Portugal constitui, así, un dos signos diferenciais da cuestión nacional galega. De todas formas, as iniciativas concretas que o BNG adopte nesa dirección deben responder sempre a posicións asumidas tamén desde Portugal por forzas políticas con capacidade maioritária. O BNG ao mesmo tempo que

debe manter unha estratéxía decidida de achegamento entre a Galiza como nación e o Estado portugués, ten que actuar coa prudencia precisa para salvar os atrancos reais e ideolóxicos que para a relación entre Galiza e Portugal supoñen os obstáculos criados polo distanciamento histórico entre os Estados peninsulares, e pola integración de Galiza nun Estado con pretensións históricas hexemonistas en relación con Portugal. En todo caso, con independencia da especificidade das relacións humanas e económicas que se producen entre Galiza e o Norte de Portugal, o BNG situa as relacións galego-portuguesas considerando ao conxunto de Portugal. Neste marco, a acción próxima do BNG en relación con Portugal terá distintos obxectivos, entre os que destacan:

O desenvolvemento do espazo económico galego-portugués

O desenvolvemento do espazo económico galego-portugués que, abranxendo toda a fachada atlántica da Península, reúne trece millóns de habitantes, reequilibrando o espazo económico peninsular e constituindo unha referencia singular na economía europea.

A normalización das relacións lingüísticas

A respeito da normalización das relacións lingüísticas, o marco político da relación entre o galego e o portugués é hoxe distinto do próprio dos tempos anteriores da Restauración, da República e, mui especialmente da Ditadura franquista, cando o galego, que resistira durante séculos como língua do povo, estaba absolutamente marxinado e negado como língua da vida política, da administración, do ensino, de toda actividade empresarial. Ainda que non conta máis que cun carácter discriminado como língua cooficial, o galego ten agora unha superior capacidade de relación co portugués, constituindo a comunidade de idioma unha base óptima para a acompañar á -cada vez más fluída e intensa- comunicación humana, económica e cultural que se produce através do Miño e a Raia Seca, historicamente territorio comun e non fronteira.

Os novos tempos exixen o recoñecimento dun novo paradigma político para as relacións linguísticas entre Galiza e Portugal. Establecida unha determinada autonomía política en Galiza e esvaída a fronteira económica galego-portuguesa, o marco político da norma ortográfica galega ten pouco que ver con aquel dos anos setenta no que se estruturou a norma hoxe vixente. Daquela, os criterios políticos que dominaron na formulación da norma correspondían a unha Galiza encerrada no Estado español, sen ensino nem medios de comunicación públicos en galego, cunha fronteira portuguesa económica e culturalmente fechada. Mais hoxe as circunstancias son distintas. Entrase nunha fase na que comezan a dar-se as condicións contrárias á separación política e económica estatal que foi a causa da relativa separación e dunha evolución diver-

xente dunha língua na sua orixe galega inequivocamente comun, facendo-se más acuciante o establecemento dunha relación harmónica que contribúa á normalización do uso da língua galega.

Para esa relación harmónica é preciso recordar os seguintes principios:

- A identidade esencial (xenética, histórica e tipolóxica) do galego e do portugués, variantes dun mesmo sistema.

- A utilidade que isto representa para as necesidades e para as conveniencias normalizadoras do galego.

- O apoio que empresta para as perspectivas de futuro do idioma e da difusión da cultura galega.

- O contributo en positivo á propia saúde e calidade de vida do galego, así como á necesaria consolidación e ampliación da cultura nacional.

O establecemento de relacións institucionais

O campo de acción programática do BNG en relación con Portugal abranxe igualmente o establecemento de relacións institucionais entre a nación galega e o Estado portugués no seu conxunto, de acordo coa personalidade respetiva e a capacidade de goberno conseguida por Galiza.

A normalización das relacións con Portugal constitui, por outra parte, un dos campos da acción do BNG dentro do mundo que corresponde á extensión da língua galego-portuguesa abranxendo o Brasil e os países africanos e asiáticos de língua oficial portuguesa.

Propostas de resolución**VIII Asemblea Nacional do BNG**

A VIII^a Asemblea Nacional do BNG manifesta a firme vontade do nacionalismo galego de seguir combatendo en defensa do sector naval galego como un dos sectores produtivos clave do noso país, e a sua firme oposición ao plano de empresa apresentado polo goberno español en relación coa Empresa Bazán, por non ser máis que un duro axuste laboral e unha redución brutal da súa capacidade produtiva, así como ás pretensións de total desmantelamento de Astano.

A VIII^a Asemblea Nacional do BNG manifesta o seu apoio á loita dos labregos galegos a prol do mantimento e desenvolvemento da capacidade produtiva do noso agro, e nomeadamente do sector leiteiro e de producción cárnica, vítimas da política de destrucción do tecido produtivo ditada pola Unión Europea.

BNG esixe do goberno español e da Xunta de Galiza unha política decidida de apoio ao sector, denunciando a utilización que están a facer do agro galego como moeda de cambio, sacrificando a súa supervivéncia en beneficio de intereses alleos ao noso país.

A VIII^a Asemblea Nacional do BNG manifesta o seu apoio e solidariedade coas loitas anti-imperialistas dos diferentes continentes, subliñando neste intre as que están levando a cabo o povo kurdo, vítima dunha criminal persecución, o povo saaraui e o povo de Timor Leste, e reitera a súa vontade de colaboración na construcción mundial de povos e persoas libres e de relacóns internacionais baseadas na paz e na igualdade.

A VIII^a Asemblea Nacional do BNG acorda dirixir-se á “Comunidade de países de língua portuguesa” para solicitar a integración de Galiza e da língua galega neste organismo internacional como membro de pleno direito, ao tempo que proporá a inclusión do adxectivo “galego” (“Comunidade de países de língua galego- portuguesa”) no seu nome.

A VIII^a Asemblea Nacional do BNG consciente de que miles de galegas e galegos viven na emigración, asume a súa problemática, así como a súa vontade de vencellamento con Galiza e de mantimento da cultura e língua nos países de residencia, sempre desde unha óptica de integración e solidariedade entre os povos.

O BNG prestará a necesaria atención organizativa e o correspondente traballo institucional a prol da mellora das suas condicións de vida, do reforzo da consciéncia nacional e da plasmación de programas que faciliten o seu retorno a Galiza.

A VIII^a Asemblea Nacional do BNG encarece a necesidade de que a súa militancia dé exemplo no bo uso oral e escrito da língua galega, contribuindo así á sua normalización de que tan necesitada está, sobre todo na escrita.

A VIII^a Asemblea Nacional do BNG reproba a desigualdade existente na nosa sociedade entre mulleres e varóns e traballa para conquistar unha nación onde homes e mulleres teñamos igualdade de oportunidades e de direitos, base imprescindible para eliminar a violéncia específica de xénero e, en particular, os maos tratos no ámbito doméstico, neste sentido, o BNG suma-se á convocatória da mobilización que diferentes colectivos e institucións realizan para o próximo Martes 30 de Xuño ás 8 da tarde en Vigo, despois do último asasinato ocorrido nesta cidade.

A VIII^a Asemblea Nacional do BNG solidariza-se cos insubmisos galegos presos no cárcere militar de Alcalá de Henares e condena as discriminacións de que son obxecto.

Despedida

VIII Asemblea Nacional do BNG

Xosé Rodríguez Peña

Delegacións invitadas, compañeiras, compañeiros, amigas, amigos: chegamos hoxe ao final da nosa VIII Asemblea , e honran-me coa posibilidade de poder-vos dicer unhas palabras na clausura da mesma, precisamente en Ourense, na vella cidade de Auria, na cidade que como galego pertenzo.

E o ter coincidido o noso encontro, o noso foro de debate das cousas que lle pasan a Galiza e as formas que nos temos concedido na planificación do traballo para mellor conseguirmos os obxectivos na defensa dos seus intereses, permitide-me que non deixe pasar tan importante acontecemento, como xa fixeron os compañeiros Millán Picouto e Bautista Álvarez, e actúe a obrigada lembranza de tantos que nos precederon e foron deseñando co seu compromiso, pensamento e traballo a prol da Terra, o camiño para percurramo-nos colectivamente, como hoxe facemos nós , o axuste e correspondéncias do noso modelo coas exixéncias da realidade xenuína da Galiza neste fin do milénio.

Terras Ourensás que conta, como dicía Otero, cun home-verbo, forza de talento e fartura de palabras, falamos de Curros, de Ramón Otero Pedraio , de Florentino L. Cuevillas , e ao Risco dos bos tempos, tamén lembramos a orixe ourensá do noso Alexandre Bóveda.

Lembrar o compromiso de Peña Rei como Secretario do Partido Galeguista do 1931. De Bacelar, do Dacal, do Leuter, dos Fernández Losada, do Delgado Gurriérán. Dos traballadores daquelas polo Estatuto do 1936, que hoxe temos conosco, componentes daquelas da Mocidade galeguista, como é o caso de Lois Taboada e Martín, hoxe presentes conosco.

Necesaria é a lembranza do patriota "Corcheiro", cuxo pasamento aconteceu ainda hai pouco; cantos se achegaron ao nacionalismo da sua man!

Xa que logo , confeso-vos a miña grande admiración por Florentino López Cuevillas, e ven a miña memoria , do home que “**alentaba en Ourense no ser conxunto de Galiza e a prehistoria habíalle fortificado os vencellos e descuberto as raíces que cinguen as patrias do occidente europeu , o seu senso de cultura e arelanza dende a Edade de Ferro vixente baixo a cinza do intimismo**”(asi recoñecía Don Ramón Otero Pedraio a Don Florentino).

Pero como ben dicía, ao se referir a Auria -ouro-, Oira: **como California, como o Klondike, Galiza foi un tempo país de ouro .**

Co Justino, escomenzamos o coñecemento no Monte Sacro , que ven a ubicarse nos confins da Galiza , e contén grande cantidade de ouro , e só pode sentirse dono díl cando un raio do ceo o pon o descuberto .

Tan abondoso era o metal aurífero que chegou o noso País a ser o mais rico en achádegos prehistóricos de toda Europa e os nosos oestrymnios e celtas chegaron a ser os mais enxoaiados até a conquista polo emperador romano. Mais as explotacións auríferas deixaron de ser beleza na época de Pericles, foron xa poder na de Alejandro, corrupción na de Yugurta , e desgracia nas de Craso, xa que logo foi diñeiro para sostener o gasto das tropas do imperio e, por iso , as minas Galegas coñeceron na sua capacidade extractiva toda a残酷de dos capataces de Roma.

A capacidade descriptiva de Cuevillas, cando fala de Ourense, Auria, Oira, como veredes, define o que agora nós contemplamos, pasa con outros sectores galegos, áinda que os capataces romanos hoxe sexan outros, pero de semellante pensamento .

Compañeiras, compañeiros: hoxe o BNG é a más importante vertebración política do nacionalismo galego desde as diferentes expresións e culturas que nel convivemos. Consecuencia de sermo-nos así, como diría Xosé Manoel Beiras.

Solidariedade e unidade de acción, traballo no tecido social, defensa dos sectores productivos constituen o noso máis importante recoñecemento da sociedade galega e xustifican o noso continuado e importante ascenso eleitoral .

Como consecuencia, unha organización política como o BNG ten que facer posíbel que as institucións contén a verdade histórica. Iso. compañeiras e compañeiros, pasa por estarmos nelas; iso, compañeiras e compañeiros, pasa por gañá-las co apoio popular; iso, compañeiras e compañeiros, pasa por facer realidade a nosa alternativa, a alternativa do BNG. Non permitiremos máis confusións, hoxe corresponde-nos a tarefa. E, polo tanto, cómpre facé-la , dicerlle a Galiza que somos unha alternativa creativa, unha alternativa fronte ámediocridade, fronte á desilusión, fronte ao caciquismo .

Remata a nosa Asemblea e pouco tempo despois temos as eleccións municipais e europeas. Desde a responsabilidade da nosa actuación, entendemos a importancia de estarmos nos concellos da Galiza , desde eles hai que librar a tarefa de percurrarnos unhas institucións democráticas de participación cidadá, de debate, de facermos espallar a nosa alternativa, de facermos máis feliz, de percurrmos máis benestar para todos os galegos e galegas.

Do nacionalismo galego viñeron na contra e con meios enganosos, propios deles, fixeron que Vilariño de Conso ,Maceda, As Pontes e Castro Verde perderan os nosos compañeiros do BNG como alcaldes de ditos concellos, mais os bos e xenerosos, a vontade popular fará voltar ao poder a quien lexitimamente lle corresponde no xa cercano envite eleitoral.

Ánimo, compañeiros e compañeiras, o que hai que facer corresponde-nos a nós, outros xa tiveron o tempo de destruir, de se trabucaren.

Coa intelixencia e ilusión de sempre e, máis que nunca, entre todos faremos que Galiza saia gañando.

Adiante BNG

Compañero Beiras:

Dicias na Asemblea de Ferrol: "E tendo entre nós ese convencimento, tendo esa capacidade de confiarmos en nós propios, daquela si estarmos en condicións de transmitir, de converter nun andáçeo pero non está vez de peste, se non nun andáçeo que provoque unha auténtica gomariza no noso país, transmitir esa confianza ao conxunto da cidadanía ao que si lle falta un pequeno "de clic", para dar o paso que a converta nun povo en marcha, nun povo en pé".

Pois ben , na marcha estamos.

Tua e a palabra.

Discurso de Clausura

VIII Asemblea Nacional do BNG

Xosé Manuel Beiras

Compañeras e compañeiros, mozas e mozos de todas as idades, desde os más picariños até os nonaxenarios que militades no BNG, membros das delegacións das Organizacións convidadas, políticas, sociais, cidadás, culturais, ecoloxistas, amigas e amigos:

Non é posíbel entender o presente se non se concibe o presente como historia, como unha situación resultante dun proceso xa pasado e como momento dunha dinámica que vai proseguir, dun movemento en curso, dun acontecer dialéctico no que cómpre incidir e conduci-lo, se non queremos que nos arrastre e nos impoña a sua inercia. Esta percepción lúcida do presente, esta percepción que corresponde á categorización conceptual do presente feita polo pensamento da esquerda máis xenuíno na historia da cultura, esta percepción lúcida do presente resulta máis indispensábel cando ese momento constitui un punto de inflexión no acontecer mesmo, cando nos sitúa na soleira dunha nova andaina ou nunha encrucillada onde se esgalla o carreiro xa tripado e coñecido. O BNG non está nunha encrucillada, porque o BNG dispón de mapas ben feitos, e os mapas indican que só hai un camiño a seguir: o camiño que conduce ao BNG á hexemonía política da nosa nación, e que conduce á nación galega a acadar os cumes da sua soberanía política. Non estamos logo nunha encrucillada, mais, do mesmo xeito que ocorre en calquer escalada, desde o cumio que acabamos de conquistar na etapa que mediou desde a pasada Asemblea Nacional, a de Ferrol, a VII^a, dexergamos, amostran-se-nos en visión directa e más próxima os outros cumes, máis altos, dos que cómpre acometer decontado a escalada á sua vez. E é preciso facermos un alto, consultar o mapa e decidirmos o método a seguir para cubrirmos ese novo traxecto.

Eis os cometidos e os contidos temáticos primordiais desta VIII^a Asemblea, deste alto no cume que agora remata. Cando fixemos a Asemblea de Ferrol, o BNG non conquerira ainda presenza nas Cortes do Estado español, non tivera ainda ocasión de levar o traballo e a loita política de Galiza á instancia parlamentar do Estado, de dar a coñecer no Congreso a existéncia, os problemas, as arelas, as reivindicacións e as propostas e liñas directrices de acción política da nación galega para si propia e más para a sua contribución, participación e opinión a respecto dos demais povos do Estado e do Estado mesmo. Agora van aló máis de dous anos en que a presenza activa e o traballo exemplar dos nosos dous deputados Francisco Rodríguez - Paco Rodríguez- e Guillermo Vázquez, nas Cortes rendeu xa froitos inestimábeis para a dignificación do povo galego, primeiro pear para a consecución do respeito dos demais povos e forzas políticas no ámbito do Estado, e para o avanza do BNG como alternativa política xenuína perante a conciencia da propia cidadanía galega. Cando fixemos a Asemblea de Ferrol, o BNG xa abriu unha fenda decisiva na polaridade institucional entre as forzas políticas "de ocupación" españolas dentro do cenário político galego, mais ainda non se convertera na forza parlamentarmente e eleitoralmente sobranceira fronte á que detentaba o poder na Xunta de Galiza. Agora si. Agora a antítese está clara, cuantificada e corroborada polo voto cidadán: fronte a unha dereita reaccionaria española e españolista, disfrazada de galeguismos seica de Ramón Piñeiro -niso acabou- que detenta o poder autonómico para tentar levar a cabo un sistemático labor de demolición implacábel do país, o Bloque, en constante ascenso, representa a simbiose do nacionalismo e da esquerda, da vontade de ser do povo galego e de autoorganizar-se nunha forza propia, e más do plantexamento progresista para a evolución e transformación cara a diante da sociedade galega na sua propia historia.

Dicia-vos eu en Ferrol cais eran as claves da forza e o triunfo do BNG até entón na sua marcha avante no seo da sociedade: o deseño do modelo frentista axustado á realidade xenuína do país, a sua idoneidade para a vertebración dunha maioria social nunha matriz pluralista, os principios ideolóxico-políticos configuradores dun proxecto comun inequivocamente nacionalista e progresista, a metodoloxía de traballo tanto no tecido social como nas institucións, e más a apertura integradora aos diversos sectores organizados nos movementos sociais e nos diferentes segmentos do espazo político nacionalista a prol dese mesmo proxecto. Permitid-me dicir-vos agora, sen fachenda nengunha, *que ese é mesmamente o paradigma dun nacionalismo de esquerda, dun nacionalismo progresista*. Primeiro, porque comeza por conceber e categorizar conceptualmente a nación, o feito nacional, desde o pensamento e a práctica que historicamente define á esquerda como tal. Pensar a nación desde a

esquerda non consiste, sinxelamente, en aplicar receitas de esquerda para a acción política nun espazo nacional. Pensar a nación desde a esquerda consiste en arrincar daqueles postulados que, no pensamento marxista, permitiron na historia e permiten ainda mellor hoxe levar adiante o proceso de identificación, comprensión e diagnose de toda "cuestión nacional" para trasladá-lo a un deseño ideolóxico-político que, na práctica, conduza á solución do problema, á culminación do proceso emancipador nun tempo histórico concreto. Segundo, porque concebimos o proceso de autodeterminación como unha dinámica libertaria de emancipación, e non como consolidación político-institucional do poder dunha clase dominante na estrutura social interna da nación propia. Terceiro, porque combinamos a emancipación nacional, ou sexa, a consecución dun aparello de Estado próprio na instáncia política, coa emancipación social, ou sexa, o logro da equidade, a xustiza e o benestar sociais. Si, o benestar social que non é simplemente dispór de bos servizos sociais, é outra cousa moi diferente E, finalmente, porque profesamos un internacionalismo solidario: paritario e recíproco coas demais nacións do universo, apartir da propia identidade e direitos nacionais baseados na soberanía popular, ou sexa, democrática, e más coas clases sociais dominadas de toda a comunidade internacional e cos países espoliados e os povos e culturas agredidos por etnocidio, xenocidio ou privación dos seus direitos e liberdades individuais e colectivas. Ese é o internacionalismo, apartir da propia identidade. Por iso están hoxe aquí conosco, non só os portugueses, os irlandeses, os escoceses, os bascos, os cataláns (do principado, das "illes" e do "país valenciano"), senón tamén os saharauis, os kurdos, os salvadoreños, e más todos os que non pudieron acudir con presenza física, pero que teñen relación conosco e saben perfectamente da solidariedade activa e efectiva do Bloque Nacionalista Galego.

Para unha angueira congruente con ese paradigma, é sabido que os tres motores capaces de propulsar o proceso o son: a autoorganización política -forzas próprias e soberanas, é dizer, nacionalistas- a cosmovisión, o pensamento e a práctica política de esquerda progresistas, e más a autoorganización social -os movementos sociais en clave progresista e autóctona. Nunha nación como a galega, só unha fórmula como a ideada e praticada polo nacionalismo galego contemporáneo, é dicer, só a fórmula frentista encarnada no BNG, só esa fórmula podia conxugar e governar combinadamente eses tres motores. Compria dispór deles ou criá-los. O nacionalismo galego, na sociedade, na cultura e na política, foi quen de facé-lo. Por iso Galiza é hoxe unha sociedade politicamente más viva que a do conxunto do Estado español. Eis a razón primordial, "a causa prima", do avanza e do ascenso constante do BNG ao longo destes dous decénios. Eis tamén o fundamento más sólido e a garantía más fiábel de que a andaina do BNG continue avante e en ascenso apartir de hoxe,

e a ritmo constantemente acelerado. Eis por que cómpre, mañán igual que onte, que mantéñamos incólume a nosa fórmula, o noso deseño, a nosa orgaización, a columna vertebral do noso proxecto político, do proxecto político dunha Galiza soberana que a cidadanía fai cada dia máis seu e subscrebe cada dia máis masivamente -e vai seguir así. Eis por que, enfin, cómpre mantermos vixente ainda hoxe e por moito tempo máis o lema que fora da Asemblea de Ferrol: Todos "en Bloque por Galiza", mesmo alén o horizonte cada vez máis próximo de sermos goberno na nosa propia nación.

Dentro do noso país, por ser Galiza unha "Terra asoballada", -dicían os nosos clásicos- é dicer, non só unha nación politicamente oprimida, se non un povo, unha cultura e unha sociedade colonizadas, por iso o nacionalismo galego tivo que enfrentar-se en primeiro termo a unha situación de "exilio interior". Sabemos que xa o percebera Rosalía, coa sua xenial intuición: "A miña Terra n' é miña, que hastra lle dan de prestado a beira por que camiña ao que naceu desdichado". E por iso, naquelas circunstancias, naquel específico contexto sociohistórico, ela viveu como viveu, morreu como morreu, e a lucidez do ourensán Curros Enríquez bradou a denuncia e a acusación terminantes: "a musa dos povos que vin pasar eu, comesta dos lobos, comesta morreu". Nelas condicións, que se manteñen no tempo despois do remate do fascismo, o atranco político-institucional á nosa emancipación nacional, o Estado español, primordial causa esóxena da nosa opresión política, só podía combaterse eficazmente na medida en que previamente acometesemos e lograsemos un proceso de autodescolonización interna, un proceso que era unha modalidade específica e peculiar de angueira de desalienación da conciencia cidadá-a diferenza talvez doutras nacións sen Estado onde os niveis iniciais de conciencia nacional facian se cadra incesario ou non indispensábel ese labor prévio. O BNG foi sempre lúcido a ese respecto: primeiro, nunca caeu no espellismo de coidar que, se os nosos males procedían "de Madrid", o combate para resolvé-los tiña que empezar por librar-se "en Madrid" tamén. A consigna de "facer-se fortes dentro de casa", que eu escóitei hai uns meses en Catalunya, o BNG praticou-na, por necesidade imperiosa do noso próprio contexto interno, desde o seu mesmo nacemento até hoxe. Segundo, o BNG nunca cifrou a clave do triunfo na política institucional, se non era facendo-se forte previamente no tecido social e cidadán e situando aí o centro de gravidade da sua estratéxia política, en congruencia co convencimento de que o cambio institucional só resulta posíbel na medida en que se opera un suficiente proceso de avanza e transformación no nível sociopolítico da realidade.

E onde estamos agora? A que retos imediatos nos imos confrontar?

Son tres niveis diferentes de cenários e problemas os que levamos debullado nesta Asemblea -non só nestes dous días, ao longo de todos os meses que levamos de debate- e que cómpre que abordemos na práctica apartir de mañán. Diferentes porque varian duns a outros os obxectivos alcanzábeis, o repertorio de variábeis en xogo, e más tamén a proporción das que desas variábeis podemos controlar ou incidirmos nelas e das que, en troques, resultan ser independentes ou esóxenas á nosa propia realidade e ao noso posíbel campo de acción.

No eido da política interna, da política do Bloque dentro da Galiza, estamos en condicións de combatermos xa pola definitiva conquista da hexemonia política. Temos os postulados diafanamente establecidos, temos un programa de goberno xa elaborado que cómpre sinxelamente perfeccionar, completar e desenvolver polo miúdo en constante diálogo coa cidadanía. E temos o deseño táctico acaído, a metodoloxia de traballo esperimentada e contrastada, e a enerxía, intelixéncia e entusiasmo que caracteriza a toda a militancia do BNG.

Mais entremedias da chegada ao poder de goberno, temos o reto dun salto cualitativo no entramado municipal, nos concellos dos que cómpre desaloxar á dereita reaccionaria que ocupa o país, nos governos municipais das cidades nas que o presidixio do Bloque no eleitorado florece constantemente -sempré é primavera. Cómpre converter os concellos, dunha vez, nas institucións democráticas nas que os veciños e veciñas se sintan copartícipes do tratamento e solución dos problemas locais concretos, e que ao próprio tempo sirvan para vertebrar pola base a sociedade galega nun proxecto de país, nun proxecto de nación, no canto de atomizá-lo. Só o BNG é quien de lograr conxuntamente ese dobre obxectivo. Só o BNG dispón do proxecto político capaz de converter a política municipal nunha política nacional galega.

No eido da política exterior o BNG enfrenta-se ao reto de tecer e levar adiante unha auténtica política de Estado no Estado español e unha aposta decidida por un deseño e un proceso de vertebración da Unión Europea congruente coa nosa concepción de Europa e do papel da nación galega no concerto dos povos europeus. Ese é o novo reto. É ese o novo terreo de combate, no que até agora, polo que antes expliquei, o Bloque non tiña feito máis que incursións. E isto supón, isto exixe, a definición inequívoca de dous eixos cardinais de actuación política. Un, o que apunte transitoriamente á mutación verosímil desas duas superestructuras, singularmente a do Estado español, para facé-las acaídas ás nosas arelas, direitos e intereses como nación e cidadanía galegas en curso de autodeterminación. Outro, que desenvolva a

política de alianzas más axeitada para acadarmos os obxectivos comuns a nós propios e aos demás povos e nacións sen Estado, expresados e acometidos polas respeitivas forzas políticas proprias, e máis tamén os obxectivos peculiares nosos derivados da nosa xenuína identidade e problemática específicas.

E eu pregunto, adrede disto, en política exterior: Podemos establecer e levar á práctica acordos de traballo conxunto con forzas políticas doutras nacións *non estritamente homologábeis conosco*, co BNG, nas proprias coordenadas ideolóxicas, sen padecermos inflexións que nos desvien da nosa traxectoria e dos nosos postulados políticos e programáticos dentro da nosa propia nación, no cenário e no campo de combate político interno da Galiza?

Ao meu ver, todo depende de que as liñas de traballo conxunto nas que nos impliquemos se sitúen primordialmente no ámbito da política de Estado, non da política do Estado español, senón *da nosa política de Estado*, das denominadas cuestións de Estado, é dicir, daquelas nas que están en xogo os direitos, liberdades e intereses básicos *nacionais* de Galiza no contexto externo, sexa o estatal español, sexa o peninsular, sexa o europeu. Noutras verbas, *daquelas nas que teríamos que actuar con criterio nacional se governasemos institucionalmente na Galiza, daquellas que teríamos que abordar nese caso, non tanto como partido político, canto como governo da nosa nación*, for governo dun aparello de Estado soberano, ou for, inclusive, governo galego no actual marco autonómico. Teño dito máis dunha vez -e non é metáfora- que, en rigor, o BNG é o único aparello de Estado próprio que ten, hoxe por hoxe, Galiza. Asumamo-lo. A asunción das obrigas e angueiras que iso supón resulta determinante mesmamente, de maneira singular, para a nosa política exterior, para a nosa relación co povo portugués e as forzas amigas portuguesas, para a política no Estado español, para a política no marco da Unión Europea.

Se considerásemos a priori que, por mor de diferencias ideolóxicas fóra do eixo da contradición nacional, esas relacóns políticas verbo de cuestións de Estado das nosas nacións respeitivas non poderían frutificar en acordos de colaboración recíproca, apoio mútuo, e traballo conxunto e solidario a prol da progresiva solución dos problemas cardinais dos nosos povos nos planos político, cultural, idiomático, social e económico, daquela estaríamos a caer na incongruencia de privar de consisténcia e veracidade aos postulados e conviccións fundamentais que todos nós, galegos, euskalduns e cataláns, asumimos e profesamos, a saber, que o atranco soberanceiro ao proceso de emancipación efectiva e ao exercicio da soberanía nacional dos nosos povos radica na existéncia, na idiosincrácia e na forma en que está configurado e

opera o aparello institucional do Estado español, e que, sen ese atranco, as nosas nacións serían ceibes e os nosos povos praticarian libremente e en pé de igualdade unha recíproca solidariedade internacional. As conclusóns das nosas análises históricas e sociopolíticas sobre as nosas respeitivas cuestións nacionais desembocarian, en tal hipótese, nunha posición, nun diagnóstico e nunha proposta política veladamente falaces.

Mais eu estou convencido, o BNG está convencido, de que non é así, de que semellante hipótese carece de fundamento e de verosimilitude, porque os nosos postulados son correctos, consistentes e contrastados cos feitos e corroborados por eles na historia e na realidade, no acontecer político contemporáneo, só distorsionados en parte e deformados na imaxe polos espellos cóncavos do esperpento valleinclán de "la corte de los milagros" española, pola interferencia do próprio Estado español e da sua estratéxia do "divide e vencerás", da disociación intencionadamente esquizoide á que o método de traballo do poder estatal submete as cuestións basca, galega e catalana, e da perversa metodoloxía que o aparello ideolóxico e propagandístico dese mesmo Estado aplica á mostración e á introdución de cada unha delas no imaxinario colectivo da cidadanía, e que as reduce á falsaría caricatura de que o problema nacional galego non existe -é unha invención onírica dun mangado de tolos fanáticos fronte ao asisado galeguismo de quen outrora proscribira a Castelao e ares-tora veta na Cámara galega a reabilitación da memoria de Alexandre Bóveda-; o basco é un problema inato e xenético de propensión atávica á violéncia -cando na realidade coido que difficilmente haberá unha idiosincrácia popular máis cordial, pán-diga e pacífica que a euskaldun-; e a cuestión catalana é un simples fetiche mercantil consubstancial coa xinea fenicia dun povo de mercadores, no "principat", de piratas contrabandistas, nas "illes", e de pirómanos horteláns, no "país valenciá" -mentres, só no último meio século, Catalunya leva aportado ás arterias do Estado español tanto como leva chuchado simultaneamente por si só o enxendo xeopolítico inventado no seu dia por Felipe II, resucitado en clave totalitaria fascista por un xeneral eunuco, e mesmo continuado en clave xacobina polos epígonos do postfranquismo. Que aprendan economía, os férridos e duros, imbéciles e escuros.

Máis tamén eu estou convencido, e máis tamén o BNG está convencido, de que a sensibilidá e o racionalismo, a ilustración e a cordialidade, a xenerosidade e o bo siso, a tradición e a modernidade da cultura política dos nosos povos e das respeitivas formacións políticas proprias que os encarnamos, representamos e defendemos, determinan unha vontade decidida e lúcida de labrarmos en man comun a agra aber-ta dos nosos comuns direitos e intereses nacionais nos espazos políticos peninsu-

lar e europeu -e se digo peninsular, a mantenta, é porque son consciente da posición e o papel que lle incumbe en singular ao povo irmán portugués e máis á nosa relación cualificada por ese parentesco coas forzas amigas portuguesas. Estou certo de que os compañeiros bascos comprenden que o que para eles representa a chaga da violéncia aberta no organismo do seu corpo social e o valor que representa a nosa solidariedade efectiva a prol dunha solución política pacífica que a cure e a erradique -como con toda lucidez e con todo o coraxe dicía ainda onte Bautista Álvarez, nesta mesma tribuna- estou certo de que comprenden que supón analogamente para nós a chaga da agresión decapitadora dos sectores estratégicos do noso tecido produtivo, vitais para camadas sociais maioritárias do noso povo como o campesiñado, a xente do mar e o proletariado e empresariado industriais, e o valor que ten a sua necesaria atitude solidária para a curación desa chaga que ameaza de morte a propia base material da existéncia da nación galega. E estou igualmente certo de que os nosos compañeiros cataláns comprenden que a solución acaída para a problemática da sua situación tributaria, financeira pública e orzamental no marco do modelo facendístico estatal, non pode nem ten por que pasar por unha fórmula que lesione o direito a unha efectiva autonomía, suficiencia e redistribución compensatoria nese mesmo marco para a facenda galega, no camiño cara a unha soberanía fiscal cando menos compartida, cara a un deseño de federalismo fiscal que todos nós reclamamos xa como principio vertebrador dunha futura facenda europea.

Europa, cal, a de Mozart ou a de Goebbels? Europa: dixen xa, algunha vez, e coido que non fago máis que expresar unha convicción compartida por todos nós, que só as forzas políticas das tres nacións sen Estado da "Pell de Brau", en expresión de Espíru, acumulamos conxuntamente masa crítica abondo para liderarmos a dinámica da Europa dos povos e as nacións fronte á dos Estados convencionais na Unión Europea. As propias condicións obxectivas, nas que non é a menos relevante a nosa comun situación de contencioso político co mesmo Estado membro da actual Unión - o que na fase actual máis se resiste a assumir os más elementais principios do próprio proxecto político da Unión Europea actual, non o noso, sexa na solución política da violéncia en Euskadi, mentres se nega a facer o que se fixo noutras latitudes, sexa na vertebración das economías do ámbito interno do Estado español, sexa no proprio deseño de cuestións eleitorais como son afollar-se a unha circunscripción única estatal que xa nin sequer funciona en Itália nen en Gran Bretaña. Esas propias condicións obxectivas converten-nos na cabeza de ponte posibel e necesaria para o lanzamento dunha ofensiva calculada e medida a prol da remodelación e reconducción da construcción europea cara a un proceso e un modelo simétricos e congruentes cos nosos propios procesos de autodeterminación política e cos nosos modelos referen-

cias de institucións políticas soberanas propias, de aparellos de Estado baseados no exercicio da soberanía nacional, é dizer, o proceso constituyente cara a un modelo de unión da Europa dos povos e dos pequenos Estados uninacionais coas oportunas cesións de alícuotas de soberanía cara ás instancias supranacionais no marco dun pacto confederal libre e paritariamente consentido e suscrito no seu dia. Un proceso e un modelo de vertebración do mosaico dos povos, as economías e as culturas dunha Europa habitábel, democrática de abajo a arriba, na que o benestar social sexa un valor incuestionábel e garantido aos cidadáns de calquer caste e condición; na que o federalismo fiscal sexa regra de ouro para combinar a soberanía tributaria e financeira dos nosos povos coa suficiencia e a redistribución territorial e social na facenda europea; na que as perversas prácticas económicas malthusiás das que nós somos especialmente vítimas, pero non só nós, sexan substituídas polo afortalamiento e a efectiva promoción e posta en valor dos recursos e do potencial produtivo de cada país con criterios de racionalidade social dentro do equilibrio do ecosistema; onde o mercado sexa un mero instrumento dunha correcta asignación de recursos no tecido empresarial, e non un fin en si próprio nem un "deus-ex-machina" cego que impóna a lei do máis forte; onde a competición teña como linde intransigüible o principio da cooperación; onde o traballo sexa un direito efectivo e unha fórmula para a consecución do benestar económico do conxunto dos cidadáns, no canto dunha deleznábel mercaduria utilizada como fonte de lucro; unha Europa, tamén, onde se erradique o conceito falaz de línguas e culturas "minoritarias", e haxa sinxelamente as línguas e as culturas de cadansua comunidade lingüística e cultural, sexa cal for a sua dimensión demográfica e a sua poténcia mediática; unha Europa, enfin, da que sexa desterrada, efectivamente, a xenofobia, os chovinismos e o eurocentrismo na cosmovisión da humanidade. Non estou a soñar esperto. Estou a exercitar o que, desde Thales de Mileto e Pitágoras até Demócrito, os presocráticos helenos construiron como conceito de "razón", no dobre senso de capacidade de exercicio do raciocínio polo intelecto humano, ou sexa, capacidade de introspección e reflexión, de pensar-se a si próprio o suxeito individual ou social, e máis por outra banda o senso de percurar "a razón de ser" das cousas, dos fenómenos físicos, anímicos ou sociais, de descubrir a "arqué", o comezo, o principio, da natureza e do ser humano, é dizer, de substituir as interpretacións míticas pola explicación causal. Estou a exercitar o que constitui o sinal de identidade máis inequívoco e xenuíno da cultura europea, e portanto da única Europa inconfundiblemente existente, o que abrollou inicialmente na Hélade post-homérica e reventou ao cabo do tempo nunha prodixiosa gomariza coas luces da ilustración. Eu si que estou a expresa-rme nas claves da modernidade, mesmamente, desa tradición que tivo o seu berce orixinario nos arquipélagos e as riberas do mar Xónico. Nada menos. Tampouco nada máis. E sobretodo, nada más

lonxe do universo onírico das mitoloxías ou das ensoñacións. É dicer, nada máis lonxe -porque está, mesmamente, nas suas antípodas- do pensamento único como ideoloxía e mitoloxía absolutas que se nos pretende impón, a uns e outros, a todos nós -e que podemos ser vítimas del, se non temos defensas intelectuais.

Dicia Bautista, onte, que o cóndor non pode voar con azas emprestadas. E dicía ben: o cóndor. Pero dicía ben Bautista porque mesmamente el e más eu, sabemos que os seres humanos só podemos voar, só podemos transgredir e sobardar o mito de Ícaro, con azas prestadas pola "artis-fictio", polo artificio da imaxinación poética ou polos artefactos criados pola ciéncia e a tecnoloxía aeronáutica, ou sexa, pola imaxinación e a razón das que o cóndor carece *per se*.

Galiza é un povo en pé. E aqui estamos. E ese povo en pé continúa desde mañán a escalada dos cumes que fican por diante, coa mente colectiva máis clarificada, coas ideas cardinais máis esclarecidas, coas enerxías vitais máis afortaladas e coa vontade política de "todos en Bloque" moito máis rexa para lanzar a ofensiva que faga, como dicía Fole do cazador da perdiz, botar de España a esa forza reaccionaria que se acobia nos concellos, procurarmos de inmediato a maioria parlamentar para gobernar o noso próprio país no marco, polo de agora, autonómico, e seguirmos avante no proceso inevitábel xa de autodeterminación efectiva do povo galego.

Viva o Bloque Nacionalista Galego.
Viva o BNG

Consello Nacional

VIII Asemblea Nacional do BNG

Lista de Membros do Consello Nacional eleitos pola VIII Asemblea Nacional

1. Xosé Manuel Beiras Torrado.	14. Francisco Trigo Durán.
2. Bautista Álvarez Domínguez.	15. Camilo Nogueira Román.
3. Francisco García Suárez.	16. Olaia Fernández Davila.
4. Mário López Rico.	17. Alberte X. Rodríguez Feixóo.
5. Encarna Otero Cepeda.	18. Alfredo Suárez Canal.
6. Domíngos Merino Mejuto.	19. Martiño Santos Canosa.
7. Francisco Rodríguez Sánchez.	20. María do Pilar García Negro.
8. Xaime Bello Costa.	21. Lois Pérez Castrillo.
9. Xosé Henrique Rodríguez Peña.	22. Branca Rodríguez Pazos.
10. Guillermo Vázquez Vazquez.	23. Goretti Sanmartín Rei.
11. Xesús Vega Buxán.	24. Tareixa Novo Arrojo.
12. Anxo Quintana González.	25. Lois Obelleiro Piñón.
13. Xosé Manuel Irimia Vázquez.	